

Auróra (1923)

(1919–1923) Ismeretterjesztő, társadalmi, tudományos, társadalmi hetilap. „A magyar demokrácia folyóirata.” Irodalom, művészet, szociálpolitika, politika, vallási élet, nevelésügy, nőkérdés, egészségügy, közgazdaság, ipar, kereskedelem, nemzetközi élet. [FWL szerint: Félhavi revü. 1922. 1. számtól: Társadalompolitikai és művészeti folyóirat; 1923. 3. számtól: A magyar demokrácia folyóirata. Társadalompolitikai és kritikai folyóirat]. Főszerkesztője Giesswein Sándor volt, 1923 januárjától Szabó Dezső. 1920 áprilisától megjelent havonta kétszer, 1922 áprilisától pedig havonta egyszer. Felelős szerkesztője Szabady Ernő (Szakmári Gáspár) volt, tulajdonosa és kiadója szintén. Nyomta a Stephaneum Nyomda. Folytatása az *Élet és Irodalom*.

1923.

76. Kosztolányi Dezső: „Negyvenévesek”, *Auróra*, IV. évf. 3. sz., 1923., 184–187. [Rovat: Magyar fejfák; műfaj: tárcsa; első sor/mondat: „A harmincéves nőről eddig már sok tanulmányt, regényt írtak.”]

77. Kosztolányi Dezső: „Juhász Gyula jubileumára”, *Auróra*, IV. évf. 4. sz., 1923. jún., 271–273. [Rovat: Magyar fejfák; műfaj: tárcsa; első sor/mondat: „Juhász Gyula huszonöt esztendeje ír.”]

Az Érdekes Újság (1913-1925)

(1913–1925) Képes szépirodalmi hetilap. Felelős szerkesztője Kabos Ede, majd 1919 augusztusától Jákó János, 1921-től Schmittely József, azt követően, 1924 márciusától Bónyi Adorján, 1925-től nyaratól Simon Vilmos, végül Lengyel István. [FWL szerint: szerkesztője Jákó János, 1921 júniusától Schmittely József, 1924 márciusától Bónyi Adorján, 1925 júniusától Simon Vilmos.] Tulajdonosa a Légrády Testvérek, 1925 júliusától Sándor Sándor, majd 1925 szeptemberétől Strausz Vilmos [FWL szerint: Tibor]. Kiadta Holczer József, 1924 márciusától Hanák Nándor, 1925 júniusától Sándor Sándor. Nyomta a Légrády Testvérek Nyomda, 1925 júliusától a Globus Nyomda, majd ismét a Légrády Nyomda.

1913.

78. Kosztolányi Dezső: „Leányok”, *Az Érdekes Újság*, I. évf. 2. sz., 1913. márc. 30., 20–21. [Műfaj: novella; első sor/mondat: „Gyula az ablakmélyedésben ült és kötött. A szoba, ahová beléptem, félhomályos volt.”; kötetben: Bű, 170–178, VM, 46–56.]

79. Kosztolányi Dezső: „A detektív”, *Az Érdekes Újság*, I. évf. 7. sz., 1913. máj. 4., 28–30. [Műfaj: novella; első sor/mondat: „Két és három óra közt, amikor minden villámló napfényben ragyogott, hirtelen eltűnt az íróasztalomról az aranyóráam.”; lásd FJ1/281: „A detektív” és 2562 + FJ2/505: „Aranyóra. Naplójegyzet” is; kötetben: Bű, 5–18: „A detektív”.]

80. Kosztolányi Dezső: „A bujdosó”, *Az Érdekes Újság*, I. évf. 20. sz., 1913. aug. 3., 28–29. [Műfaj: novella; első sor/mondat: „Hogyha elmegyek hazulról, mindig kissé lehorgasztom a fejemet. Vajjon mi fog történni azután?”; kötetben: Páva1, 15–22, Páva2, 15–22.]

81. Kosztolányi Dezső: „A gipsz-angyal”, *Az Érdekes Újság*, I. évf. 25. sz., 1913. szept. 7., 23–24. [Műfaj: novella; első sor/mondat: „Varjú Péter, a tanyai tanító karácsonykor ajándékot vitt a rokonainak.”; lásd FJ1/361: „A gipsz-angyal” + FJ2/2774: „A gipsz-angyal” is; kötetben: Bű, 60–70.]

82. Kosztolányi Dezső: „Prasz Kázmér utja”, *Az Érdekes Újság*, I. évf. 40. sz., 1913. dec. 21., 23–24. [Műfaj: novella; első sor/mondat: „Prasz Kázmér húszéves volt és ekkor – egy reggelén – elhatározta, hogy átmegy Pestről Budára.”]

1914.

83. Kosztolányi Dezső: „Mostan színes tintákról álmodom”, *Az Érdekes Újság*, II. évf. 9. sz., 1914. márc. 1., 32. [Műfaj: vers; első sor/mondat: „Mostan színes tintákról álmodom. / Legszebb a sárga.”; annotáció: „A szegény kisgyermek panaszai” összefoglaló cím alatt; lásd FJ1/165 + FJ2/2527 is; kötetben: ÖGyK, 38, SzKP1, 10–11, SzKP2, 10–11, SzKP3, 11–12, SzKP4, 16, SzKP5, 14, SzKP6, 15–16.]

84. Kosztolányi Dezső: „Ha néha-néha meghal valaki”, *Az Érdekes Újság*, II. évf. 9. sz., 1914. márc. 1., 32. [Műfaj: vers; első sor/mondat: „Ha néha-néha meghal valaki, / Egy délután ordító trombitákkal / Viszik a döbrent, bus utcákon által / S egész nap ezt a zenét hallani.”; annotáció: „A szegény kisgyermek panaszai” összefoglaló cím alatt; lásd FJ1/542 is; kötetben: ÖGyK, 70, SzKP1, 20, SzKP2, 20, SzKP3, 22–23, SzKP4, 55, SzKP5, 64, SzKP6, 58–59.]

85. Kosztolányi Dezső: „A velencei vándor”, *Az Érdekes Újság*, II. évf. 37. sz., 1914. szept. 13., 37. [Műfaj: novella; első sor/mondat: „A Sójahok hidjáról egy sebhelyes arcú, deres férfi bámulta a laguna sekély vizét.”]

86. Kosztolányi Dezső: „A magyar fiú”, *Az Érdekes Újság*, II. évf. 41. sz., 1914. okt. 11., 28–29. [Műfaj: novella; első sor/mondat: „Panamakalap volt a fején. Úgy ment neki a hegynek.”; kötetben: Páva1, 10–14: „A magyar fiu”, Páva2, 10–14: „A magyar fiu”, VM, 57–64: „A magyar fiu”.]

87. Kosztolányi Dezső: „Ida regénye”, *Az Érdekes Újság*, II. évf. 51. sz., 1914. dec. 20., 23–25. [Műfaj: novella; első sor/mondat: „A csengettyűk álmosan berregtek az állomás udvarán. A kis pályaudvart egészen eltakarta az éjszaka.”; lásd FJ2/2473: „Róza” is; kötetben: VM, 3–23: „A vonat megáll”.]

1915.

88. Kosztolányi Dezső: „Ozsonna”, *Az Érdekes Újság*, III. évf. 5. sz., 1915. jan. 31., 21–22. [Műfaj: novella; első sor/mondat: „Piroska négy éves. Piroska az asztalnál ül a nagyanya ebédlőjében.”; lásd FJ1/209 + FJ2/272: „Aurélia napja” is; kötetben: B, 38–43, BE, 126–130: „Ilike az asztalnál”.]

89. Kosztolányi Dezső: „Tréfa”, *Az Érdekes Újság*, III. évf. 16. sz., 1915. ápr. 18., 23–25. [Műfaj: novella; első sor/mondat: „Eleinte minden csendesen ment. Világos szeptember volt. Gyümölcsök teljétől roskadtak a fák, az udvarokon befőtteket tettek el télire, rézkotlákban keverték a szilvalekvárt.”; lásd FJ1/262 + FJ2/2542 is; kötetben: BL, 22–31, Páva1, 118–129, Páva2, 118–129.]

90. Kosztolányi Dezső: „Borotva”, *Az Érdekes Újság*, III. évf. 33. sz., 1915. aug. 15., 22–23. [Műfaj: novella; első sor/mondat: „Krakauer H. Henrik állásnélküli pincér reggel korán kádnélüli jegyet váltott a népfürdőben.”; lásd FJ1/324: „Szappan” és 1135: „Az öngyilkos” is; kötetben: Bú, 257–266, Páva1, 95–101, Páva2, 95–101.]

91. Kosztolányi Dezső: „A léggömb elrepül...”, *Az Érdekes Újság*, III. évf. 38. sz., 1915. szept. 19., 35–36. [Műfaj: novella; első sor/mondat: „A költő megállt a Rákóczi-út sarkán. Meglátta a ballónos-embert, aki egy rügyező akác mellett állott az aszfalton s vastag cukorspárgán egy egész légió léggömböt táncoltatott, kéket, lilát, zöldet és sárgát vegyesen.”; lásd FJ1/233: „A léggömb elrepül” és 1091: „Csoda” is; kötetben: B, 10–18, Páva1, 108–117, Páva2, 108–117, RO2, 94–102: „A léggömb elröpül...”]

92. Kosztolányi Dezső: „Páva”, *Az Érdekes Újság*, III. évf. 48. sz., 1915. nov. 26., 30–32. [Műfaj: novella; első sor/mondat: „Páva Gergelynek, mikor az ötödik fizetési osztályba lépett és megkapta a méltóságos címet, váratlanul meghalt a felesége.”; lásd FJ1/387 is; kötetben: Bú, 230–244, Páva1, 142–151, Páva2, 142–151.]

1916.

93. Kosztolányi Dezső: „Magyar bánat”, *Az Érdekes Újság*, IV. évf. 1. sz., 1916. jan. 2., 30–32. [Műfaj: novella; első sor/mondat: „Sámson úr, a földbirtokos, sárga selyem kabátban reggelizett a verandán.”; lásd FJ1/3375: „A bolond magyar” is; kötetben: Bú, 179–194: „A bolond magyar”.]

94. Kosztolányi Dezső: „Szerdán este”, *Az Érdekes Újság*, IV. évf. 9. sz., 1916. febr. 27., 32–33. [Műfaj: novella; első sor/mondat: „Ó az édes! Ó az édes, édes bécsi asszony. Ottan ült a villamosban, a naptól átfült padon boldogan és kövérkésen, rózsaszínű és porcelánfehér arccal, mint egy jól táplált angyal.”; lásd FJ1/154 is; kötetben: B, 30–37: „A bécsi asszony”, RO2: 117–124: „A bécsi asszony”.]

95. Kosztolányi Dezső: „Csak egy kis fehér kutya”, *Az Érdekes Újság*, IV. évf. 18. sz., 1916. ápr. 25., 37–38. [Műfaj: novella; első sor/mondat: „Egy kis állomáson – a fürdőtelep mellett – pont egy

óra huszonhárom percig kellett várakoznom a legközelebbi gyorsvonatra.”; lásd FJ1/219: „Csak egy kis, fehér kutya” is; kötetben: BL, 43–48: „Csak egy kis, fehér kutya”.]

96. Kosztolányi Dezső: „Amália”, *Az Érdekes Újság*, IV. évf. 32. sz., 1916. aug. 6., 21–22. [Műfaj: novella; első sor/mondat: „– Anyám ki ez? / Mind a ketten a hideg szobában állottunk az arcképes polc előtt.”; kötetben: Bű, 80–91.]

97. Kosztolányi Dezső: „Menyegző”, *Az Érdekes Újság*, IV. évf. 35. sz., 1916. aug. 27., 27–28. [Műfaj: novella; első sor/mondat: „– Anyám, anyuska... / (Mit akarsz fiam?)”; lásd FJ1/212 is; kötetben: B, 88–93.]

98. Kosztolányi Dezső: „A tárcza”, *Az Érdekes Újság*, IV. évf. 49. sz., 1916. dec. 3., 23–24. [Műfaj: novella; első sor/mondat: „Egy hórihorgas toprongyos öreg ember jelent meg a szerkesztőség ajtajában.”; lásd FJ1/137: „A tárcza” és 1064: „Különös vendég” + FJ2/2504: „Különös vendég” is ; kötetben: B, 24–29: „Egy régi-régi tárcza”.]

1917.

99. Kosztolányi Dezső: „Mária”, *Az Érdekes Újság*, V. évf. 1. sz., 1917. jan. 8., 43–44. [Műfaj: novella; első sor/mondat: „A szerkesztő felesége büszkén, mint egy páva végigsétált a szobán.” ; lásd FJ2/127: „A szerkesztő felesége. A »Bácskai Hírlap« eredeti tárcája” is; kötetben: VM, 24–36.]

100. Kosztolányi Dezső: „A csúfleány”, *Az Érdekes Újság*, V. évf. 12. sz., 1917. márc. 25., 28–30. [Műfaj: novella; első sor/mondat: „Bella a csuf leány levelet irt. »...Máskülönben többnyire itthon vagyok.«”; lásd FJ1/167: „A csuf leány” is; B, 44–53: „A csuf lány”.]

101. Kosztolányi Dezső: „Operáció”, *Az Érdekes Újság*, V. évf. 21. sz., 1917. máj. 27., 30–31. [Műfaj: novella; első sor/mondat: „Hősöm neve ez: Kovács János. Sietve említem ezt meg, mielőtt szólnék róla.”; lásd FJ2/2549: „Appendicitis” is; kötetben: BL, 49–56: „Appendicitis”, Páva1, 158–166: „Vakbélgyulladás”, Páva2, 158–166: „Vakbélgyulladás”.]

102. Kosztolányi Dezső: „A diák”, *Az Érdekes Újság*, V. évf. 24. sz., 1917. jún. 17., 28. [Műfaj: novella; első sor/mondat: „A tizenhétéves fiú, arany szemű és aranyhajú, ment föl a budai hegyekre.”; lásd FJ1/370 is; kötetben: Tinta, 10–13.]

103. Kosztolányi Dezső: „Gyü...!” , *Az Érdekes Újság*, V. évf. 30. sz., 1917. aug. 5., 27–28. [Műfaj: novella; első sor/mondat: „Egy rengeteg, kék Mercedes kanyarodott a hotel elé. Benne négy ember volt.”]

1918.

104. Kosztolányi Dezső: „Óvoda”, *Az Érdekes Újság*, VI. évf. 34. sz., 1918. aug. 29., 21–22. [Műfaj: novella; első sor/mondat: „Anyai nagyanyám, aki föltűnően rövidlátó volt, egy reggel átjött hozzánk, és így szólt az anyámhoz: – Ezt a gyereket is óvodába kellene adni.”; kötetben: Káin1, 94–100, Káin2, 88–94.]

105. Kosztolányi Dezső: „A szörny. Bábjáték-színjáték”, *Az Érdekes Újság*, VI. évf. 35. sz., 1918. szept. 5., 24–26. [Műfaj: színpadi jelenet; első sor/mondat: „(Kietlen pusztaság, félhomály, fellegek. [...]) Baka (sovány, sápadt, alföldi legény, ponyvába bugyolált erősen összekötözött bábót vonzol maga után, nem nagyobb, mint ő. Kifelé kiált): Bajtárs, gyere. Ez osztán a fogás.”; kötetben: Káin1, 133–144: „A szörny. Bábjáték – rímjáték”, Káin2, 128–138: „A szörny. Bábjáték, rímjáték”.]

- 106.** Kosztolányi Dezső: „Az alvó”, *Az Érdekes Újság*, VI. évf. 37. sz., 1918. szept. 15., 23–25. [Műfaj: novella; első sor/mondat: „Xavér arca sárga volt, mint a citrom. Keze kövér és puffadt, de ez is sárga, a köpcös ujján egy aranygyűrű, óriási jáspis kővel, a nyakkendője olyan sárga, mint a fiatal csirkék tolla.”; lásd FJ1/449 is; kötetben: Káin1, 37–47, Káin2, 34–43.]
- 107.** Kosztolányi Dezső: „Hínár”, *Az Érdekes Újság*, VI. évf. 40. sz., 1918. okt. 10., 29–30. [Műfaj: novella; első sor/mondat: „Ágoston, mikor bement a kávéházba, meglepődve látta, hogy törzsasztalánál valaki ül.”; kötetben: Káin1, 72–80, Káin2, 67–74: „Hínár”.]
- 108.** Kosztolányi Dezső: „Csoda”, *Az Érdekes Újság*, VI. évf. 43. sz., 1918. okt. 31., 18–20. [Rovat: Az Érdekes Újság kabaréja; műfaj: színpadi jelenet; első sor/mondat: „(Aszfaltos tér. Fekete nyirkos idő. ...) Vak: Kisgyermek, nagyok, tisztelt közönség / Engedjék meg, hogy szívüket kiöntsék / A Vak, a Sánta, Néma és Süket.”; kötetben: Káin1, 101–110, Káin2, 95–104.]
- 109.** Kosztolányi Dezső: „Mátyás menyasszonya”, *Az Érdekes Újság*, VI. évf. 45. sz., 1918. nov. 14., 16–17. [Műfaj: novella; első sor/mondat: „Suberszky Mátyás, a »Harc« segédszerkesztője, délután át szokott sétálni a Kossuth Lajos-téren.”; kötetben: Káin1, 81–87, Káin2, 75–81.]
- 110.** Kosztolányi Dezső: „Csengettyű”, *Az Érdekes Újság*, VI. évf. 49. sz., 1918. dec. 12., 19–21. [Műfaj: novella; első sor/mondat: „Félix harmincnégy éves volt, de már elhízott és lihegett, mikor a lépcsőkön fölfelé ment.”; lásd FJ1/1362: „Sápadt ur a bazárban” + FJ2/510: „Sápadt ur a bazárban” is; kötetben: Káin1, 27–36: „Csengettyű”, Káin2, 25–33: „Csengettyű”, RO2, 75–79: „Csengettyű”.]
- 1919.**
- 111.** Kosztolányi Dezső: „Káin”, *Az Érdekes Újság*, VII. évf. 11. sz., 1919. márc. 20., 12–13. [Műfaj: novella; első sor/mondat: „Sötét és bozontos volt, amint a földre hajolt. Mikor pedig felemelte az arcát, a sötétség növekedett.”; kötetben: Káin1, 5–10, Káin2, 3–8.]
- 112.** Kosztolányi Dezső: „Fogfájás”, *Az Érdekes Újság*, VII. évf. 13. sz., 1919. ápr. 3., 13–14. [Műfaj: novella; első sor/mondat: „Vacsorázik a násznép. A kis udvarban az uborka, a bors, a vanília illata érzik.”; lásd FJ1/1274: „Az első éjszaka” + FJ2/378: „Az első éjszaka” is; kötetben: BB, 18–21.]
- 113.** Kosztolányi Dezső: „Szürke glória”, *Az Érdekes Újság*, VII. évf. 16. sz., 1919. ápr. 24., 11–12. [Műfaj: novella; első sor/mondat: „A nyelvtanítónő – akit Marienak hívtak – ötödik emeleten lakik a mosókonyha mellett.”; kötetben: Káin1, 11–17, Káin2, 9–15.]
- 114.** Kosztolányi Dezső: „X... kalandornő”, *Az Érdekes Újság*, VII. évf. 25. sz., 1919. jún. 20., 20–22. [Műfaj: novella; első sor/mondat: „Y... pályaudvar aszfaltos halljában ödögtem, az üvegtető és a zománcos falak kalitkájában, egyesgyedül.”; lásd FJ1/571 is; kötetben: Bű, 121–133, HN, 38–48, Káin1, 111–118, Káin2, 105–112.]
- 115.** Kosztolányi Dezső: „Miklóska”, *Az Érdekes Újság*, VII. évf. 29. sz., 1919. júl. 24., 11–13. [Műfaj: novella; első sor/mondat: „Azon a szőnyegen, mely csaknem az egész szobát beterítette, két férfi hempergett.”; kötetben: Káin1, 48–54, Káin2, 44–49.]
- 116.** Kosztolányi Dezső: „Legenda”, *Az Érdekes Újság*, VII. évf. 39. sz., 1919. okt. 23., 11–12. [Műfaj: novella; első sor/mondat: „Vékony Pál IV. B) oszt. tan. bement a fürdőszobába, mind a két szemét összeszorította, a száját kicsit elfintorította, mint aki keserűvizet akar nyelni és belelőtt a jobb halántékába.”; lásd FJ1/1292: „Vékony Pál élete és halála” is; kötetben: BB, 29–36.]

117. Kosztolányi Dezső: „Omnibuszkocsis”, *Az Érdekes Újság*, VII. évf. 47. sz., 1919. dec. 18., 23–24. [Műfaj: novella; első sor/mondat: „1916. augusztusában méla aranytúzzal – rózsaszín és sárga lángokkal – tündökölt az áldott magyar nyár.”; kötetben: Káin1, 119–125.]

1920.

118. Kosztolányi Dezső: „A jó bíró”, *Az Érdekes Újság*, VIII. évf. 5. sz., 1920. jan. 29., 13–15. [Műfaj: novella; első sor/mondat: „Judás János huszonkilencéves korában – egy sötét februári délelőttön – mondta ki első ítéletét.”; kötetben: BB, 8–15.]

119. Kosztolányi Dezső: „Cirill”, *Az Érdekes Újság*, VIII. évf. 18. sz., 1920. ápr. 29., 10–11. [Műfaj: novella; első sor/mondat: „Kicsit fárasztó volt végigenni a vacsorát és végigülni az estélyt, négy óra hosszat, szmokingosan, fésülten, feszesen, hol az államtitkár felé, hol pedig egy hatalmas bankigazgató feleségére mosolyogni és mindenki iránt érdeklődni, vajjon láztalan-e már, vagy még lázas, felderülni az első esetben és hirtelenül elkomolyodni a másik válaszra.”; lásd FJ1/1336: „A tanácsos úr” is; kötetben: Káin1, 62–71: „Cirill”, Káin2, 58–66: „Cirill”, RO2, 80–86: „Egy kisfiu”.]

120. Kosztolányi Dezső: „Apa”, *Az Érdekes Újság*, VIII. évf. 35. sz., 1920. aug. 26. 11–13. [Műfaj: novella; első sor/mondat: „Jánoska, aki hatéves korig makkegészséges volt, egy júniusi délután hirtelen hányni kezdett.”; lásd FJ1/1226: „Jánoska” is; kötetben: BB, 77–84, RO2, 109–116.]

1921.

121. Kosztolányi Dezső: „Pokol”, *Az Érdekes Újság*, IX. évf. 6. sz., 1921. febr. 10., 11–12. [Műfaj: novella; első sor/mondat: „Valaha anyának hivták, de már régen névtelen volt. Azon a napon vesztette el a nevét, mikor a fia homlokán átszaladt egy golyó, könnyű kis hegyes acélgolyó, mely csak akkorka piros-lila pöttyöt hagyott rajta, mint egy eper.”; kötetben: Káin1, 126–132, Káin2, 121–127.]

122. Kosztolányi Dezső: „Költő”, *Az Érdekes Újság*, IX. évf. 9. sz., 1921. márc. 3., 17. [Műfaj: novella; első sor/mondat: „A KÖLTŐ hosszú, a haja sárga, vállig érő, szeme tengerkék, egészen régimódi szem, melyet ma alig viselnek.”; kötetben: Káin1, 88–93, Káin2, 82–87.]

123. Kosztolányi Dezső: „Komédia”, *Az Érdekes Újság*, IX. évf. 11. sz., 1921. márc. 24., 16–17. [Műfaj: színpadi jelenet; első sor/mondat: „(Körúti kávéház. Egy Auer-láng virraszt a sarokasztal fölött, ahol az Agglegény és a Férj ül. ...) AGGLEGÉNY (végigásít egy skálát). Menjünk haza. / FÉRJ. A kedvemért – öregem, maradj még.”; lásd FJ1/349: „Kóczbábok. Kis jelenet” is; kötetben: BE, 137–142: „Hajnali párbeszéd”, Bú, 148–157.]

124. Kosztolányi Dezső: „Horoszkóp”, *Az Érdekes Újság*, IX. évf. 20. sz., 1921. máj. 26., 11–13. [Műfaj: novella; első sor/mondat: „(Az asztrológia annaleseiben fel van jegyezve ez: »...Keresztény dán király az udvari asztrológusával horoszkópot készíttetett a fia sorsáról. Megjósoltatott, hogy a királyfi háboruba megy, megsebesül, tengeren vihar töri össze hajóját s lázas betegségben halálozik el.«)”; első sor/mondat: „A kövér prince. A prince egy decemberi havas reggelen született meg.”; lásd FJ1/351 és 3381: „Profécia” is; kötetben: Bú, 19–37.]

1922.

125. Kosztolányi Dezső: „Szabadka”, *Az Érdekes Újság*, X. évf. 26. sz., 1922. jún. 29., 10. [Műfaj: vers; első sor/mondat: „Szülőföldemnek bús határa, hajh, / Elér-e még a bánat és sóhaj?”; lásd FJ1/2635: „Szülőföldemnek bús határa, hajh!” is; kötetben: BFP, 98–99: „Szülőföldemnek bús

határa, hajh”, KB, 116–117, ÖGyK, 267–268: „Szülőföldemnek bús határa, hajh”.]

126. Kosztolányi Dezső: „Anyarca”, *Az Érdekes Újság*, X. évf. 35. sz., 1922. aug. 31., 8. [Műfaj: vers; első sor/mondat: „Én nagyon sokakat szerettem, / Én vágytam arra, vágytam erre, / De aki úgy szeretett engem, / Anyám az életet szerette.”; lásd FJ1/551 és 3376 és 3527 + FJ2/206 is; kötetben: BFP, 20–21: „Én nagyon sokakat szerettem”, Mágia1, 74–75, Mágia2, 76–77, ÖGyK, 213–214: „Én nagyon sokakat szerettem”.]

127. Kosztolányi Dezső: „Ivánfi Jenő”, *Az Érdekes Újság*, X. évf. 40. sz., 1922. okt. 5., 10. [Műfaj: nekrológ; első sor/mondat: „A tragikus múzsa álarcot ölt, hogy hosszú, ütemes jajveszékkel elsírassa egyik igaz hívét és hódolóját: *Szophoklesz, Shakespeare, Leconte de Lisle* színésze, Ivánfi Jenő meghalt.”]

128. Kosztolányi Dezső: „Hatalmas ősz”, *Az Érdekes Újság*, X. évf. 45. sz., 1922. nov. 9., 6. [Műfaj: vers; első sor/mondat: „Hatalmas ősz, / Reám leheltél, s érzem, egyre érzem.”; lásd FJ1/3518 is; kötetben: BFP, 61–62, Mák1, 61–62, Mák2, 64–65, ÖGyK, 243–244.]

129. Kosztolányi Dezső: „Szavak”, *Az Érdekes Újság*, X. évf. 48. sz., 1922. nov. 30., 15. [Műfaj: vers; jegyzetben: „A Corvin-Színház megnyitására elmondta Ódry Árpád a Nemzeti Színház tagja.”; első sor/mondat: „Aréna – üdvözöllek. / Nagy mozdulattal, mint a régi aktor,”.]

130. Kosztolányi Dezső: „Ami itt maradt”, *Az Érdekes Újság*, X. évf. 49. sz., 1922. dec. 7., 8. [Műfaj: vers; első sor/mondat: „Nem békülök meg, bármit is beszéltek. / Az ember szent, és mi marad belőle?”; lásd FJ1/234: „Ami ittmaradt” + FJ2/197 is; kötetben: Mágia1, 11, Mágia2, 13, ÖGyK, 116.]

131. Kosztolányi Dezső: „Ő az élet s a halál. Jegyzetek Petőfiről”, *Az Érdekes Újság*, X. évf. 51. sz., 1922. dec. 21., 7. [Műfaj: esszé; első sor/mondat: „Kiskőrösön multkor leszálltam. Sokszor jártam ezen a vonalon.”; lásd FJ1/357: „Szellemidézés” + FJ2/233: „Ő, az élet s a halál. Jegyzetek Petőfiről” is; kötetben: Öcsém, 28–32: „Szellemidézés”.]

132. Kosztolányi Dezső: „Hitves”, *Az Érdekes Újság*, X. évf. 51. sz., 1922. dec. 21., 14. [Műfaj: vers; első sor/mondat: „Még hozzád vágyik egyre beteg szív / És úgy követlek mint sötét detektív”; kötetben: BFP, 69–70: „Még hozzád vágyik egyre a beteg szív”, KB, 9–10, ÖGyK, 181.]

1923.

133. Kosztolányi Dezső: „Egyre közelebb”, *Az Érdekes Újság*, XI. évf. 8. sz., 1923. febr. 22., 8. [Műfaj: vers; első sor/mondat: „És egyre-egyre közelebb / Megyek feléd, halál / S már ki sem ejtem nevedet.”; lásd FJ1/621 is; kötetben: KB, 55–56, ÖGyK, 183.]

134. Kosztolányi Dezső: „Szürke glória”, *Az Érdekes Újság*, XI. évf. 11. sz., 1923. márc. 15., 19–20. [Műfaj: novella; első sor/mondat: „A nyelvtanítónő – akit Marienak hívtak – ötödik emeleten lakik a mosókonyha mellett.”; kötetben: Káin1, 11–17, Káin2, 9–15.]

135. Kosztolányi Dezső: „Szabadka”, *Az Érdekes Újság*, XI. évf. 12. sz., 1923. márc. 22., 20. [Műfaj: vers; első sor/mondat: „Szülőföldemnek bús határa, hajh, / Elér-e még a bánat és sóhaj?”; lásd FJ1/2635: „Szülőföldemnek bús határa, hajh!” is; kötetben: BFP, 98–99: „Szülőföldemnek bús határa, hajh”, KB, 116–117, ÖGyK, 267–268: „Szülőföldemnek bús határa, hajh”.]

136. Kosztolányi Dezső: „Babák”, *Az Érdekes Újság*, XI. évf. 13. sz., 1923. márc. 29., 9. [Műfaj:

novella; első sor/mondat: „Bementem a játékos boltba, hol ágyuk és huszárok mellett egy csöndes zugban csupa csupa babára bukkantam, játék babákra, melyekkel kisleányok szoktak játszani.”]

137. Kosztolányi Dezső: „Hitves”, *Az Érdekes Újság*, XI. évf. 14. sz., 1923. ápr. 5., 20. [Műfaj: vers; első sor/mondat: „Még hozzád vágyik egyre beteg szív / És úgy követlek mint sötét detektív”; kötetben: BFP, 69–70: „Még hozzád vágyik egyre a beteg szív”, KB, 9–10, ÖGyK, 181.]

138. Kosztolányi Dezső: „Jajszó”, *Az Érdekes Újság*, XI. évf. 16. sz., 1923. ápr. 19., 6. [Műfaj: vers; első sor/mondat: „Múlt este kissé lehajoltam / S feleségem azt mondta halkan: / Őszülsz fiam.”; lásd FJ1/3524 is; kötetben: BFP, 67–68: „Mult este kissé lehajoltam”, KB, 13–14, ÖGyK, 247–248: „Mult este kissé lehajoltam”.]

139. Kosztolányi Dezső: „Kisvárosi fotográfia”, *Az Érdekes Újság*, XI. évf. 24. sz., 1923. jún. 14., 6. [Műfaj: vers; első sor/mondat: „A patikának üvegajtájában / Búsul, búsul / Egy gyógyszerészesség.”; lásd FJ1/277: „Kisvárosi fotográfia” és 547 is; kötetben: Mágia1, 31–32: „Kisvárosi fotográfia”, Mágia2, 33–34: „Kisvárosi fotográfia”, ÖGyK, 66–67: „A patikának üvegajtájában”, SzKP4, 49–50: „A patikának üvegajtájában”, SzKP5, 58–59: „A patikának üvegajtájában”, SzKP6, 54–55: „A patikának üvegajtájában”.]

140. Kosztolányi Dezső: „Üveg – szem”, *Az Érdekes Újság*, XI. évf. 25. sz., 1923. jún. 21., 5–6. [Műfaj: tárcanovella; első sor/mondat: „Míg ült a szobában, három sötétség borult rá: a szoba homálya, melynek zsaluit éjjel-nappal csukva tartották, a fekete pápaszem és a balszemének éjszakája, mely egyre mélyült.”; kötetben: BB, 37–45: „Üvegszem”.]

141. Kosztolányi Dezső: „Rapszódia”, *Az Érdekes Újság*, XI. évf. 30. sz., 1923. júl. 26., 8. [Műfaj: vers; első sor/mondat: „Nincs ahova hazatérjek, / Ténfergek, mint a kísértet”; lásd FJ1/3531 is; kötetben: KB, 111–112, ÖGyK, 197–198.]

142. Kosztolányi Dezső: „Kösöntyü”, *Az Érdekes Újság*, XI. évf. 32. sz., 1923. aug. 9., 18. [Műfaj: vers; első sor/mondat: „Ugy félek, hogy ezt a homályos, ódon / Vén bánatot egy éjjel elveszítem”; lásd FJ1/178: „Kösöntyü” is; kötetben: Mágia1, 3: [cím nélkül], Mágia2, 5: [cím nélkül], ÖGyK, 115: „Kösöntyü”.]

143. Kosztolányi Dezső: „Boldog szomorú dal”, *Az Érdekes Újság*, XI. évf. 33. sz., 1923. aug. 16., 18. [Műfaj: vers; első sor/mondat: „Van már kenyerem, borom is van, / Van gyermekem és feleségem, / Szívem minek is szomorítsam?”; lásd FJ1/596 is; kötetben: BFP, 70–72: „Van már kenyerem, borom is van”, KB, 7–8: „Boldog, szomorú dal”, ÖGyK, 179–180: „Boldog, szomorú dal”.]

144. Kosztolányi Dezső: „Öt évi fegyház”, *Az Érdekes Újság*, XI. évf. 34. sz., 1923. aug. 23., 5–6. [Műfaj: tárcanovella; első sor/mondat: „Már koradélután bement a dolgozószobájába, mely a kis kertre nyílt, elkülönözve lakása többi részétől, az első emeleten.”; lásd FJ1/1316: „Igazság” is; kötetben: RO1, 81–88.]

145. Kosztolányi Dezső: „Ősz”, *Az Érdekes Újság*, XI. évf. 35. sz., 1923. aug. 30., 7. [Műfaj: vers; első sor/mondat: „Ősz / Kullog a hegyben a ravaszdi / Csösz.”; lásd FJ1/3514: „Őszi síp” is; kötetben: Mák1, 77–78: „Őszi síp”, Mák2, 80–81: „Őszi síp”, ÖGyK, 171–172: „Őszi síp”.]

146. Kosztolányi Dezső: „Részeg virágok és darázs-szó”, *Az Érdekes Újság*, XI. évf. 37. sz., 1923. szept. 13., 6. [Műfaj: vers; első sor/mondat: „Most harminckét éves vagyok.”; lásd FJ1/620: „Régi,

boldog idill” is; kötetben: BFP, 41–43: „Most harminckét éves vagyok”, KB, 11–12, ÖGyK, 229–230: „Most harminckét éves vagyok”.]

147. Kosztolányi Dezső: „Anyarca”, *Az Érdekes Újság*, XI. évf. 40. sz., 1923. okt. 4., 7. [Műfaj: vers; első sor/mondat: „Én nagyon sokakat szerettem, / Én vágytam arra, vágytam erre, / De aki úgy szeretett engem, / Anyám az életet szerette.”; lásd FJ1/551 és 3376 és 3527 + FJ2/206 is; kötetben: BFP, 20–21: „Én nagyon sokakat szerettem”, Mágia1, 74–75, Mágia2, 76–77, ÖGyK, 213–214: „Én nagyon sokakat szerettem”.]

148. Kosztolányi Dezső: „Pokol”, *Az Érdekes Újság*, XI. évf. 42. sz., 1923. okt. 18., 5–6. [Műfaj: tárcanovella; első sor/mondat: „Valaha anyának hívták, de már régen névtelen volt. Azon a napon vesztette el a nevét, mikor a fia homlokán átszaladt egy golyó, könnyű kis hegyes acélgolyó, mely csak akkor piros-lila pöttyöt hagyott rajta, mint egy eper.”; kötetben: Káin1, 126–132, Káin2, 121–127.]

149. Kosztolányi Dezső: „Néma vidéki ház”, *Az Érdekes Újság*, XI. évf. 45. sz., 1923. nov. 8., 6. [Műfaj: vers; első sor/mondat: „Napfényben égnek a fehér falak / S mégis jeges, halottas, téli gyász van”; kötetben: NFK1, 90: „Néma ház”, NFK2, 21, NFK3, 22, NFK4, 22, ÖGyK, 13.]

150. Kosztolányi Dezső: „Boszorkányos este”, *Az Érdekes Újság*, XI. évf. 46. sz., 1923. nov. 15., 6. [Műfaj: vers; első sor/mondat: „Ma a halállal szembenültem. / Ma nem merek elmenni hozzád. / Holt kertbe bolygok kimerülten.”; lásd FJ1/517 is; kötetben: Mágia1, 67, Mágia2, 69, ÖGyK, 140.]

151. Kosztolányi Dezső: „Téli alkony”, *Az Érdekes Újság*, XI. évf. 48. sz., 1923. nov. 29., 17. [Műfaj: vers; első sor/mondat: „Aranylanak a halvány ablakok... / Küzd a sugár a hamvazó sötéttel.”; lásd FJ1/3 is; kötetben: NFK1, 89, NFK2, 22, NFK3, 23, NFK4, 23, ÖGyK, 9.]

152. Kosztolányi Dezső: „Rabló”, *Az Érdekes Újság*, XI. évf. 51. sz., 1923. dec. 20., 18–19. [Műfaj: novella; első sor/mondat: „Beült az elsőosztályú fülkébe, az ajtó mellé.”; lásd FJ1/403 is; kötetben: Káin1, 18–26, Káin2, 16–24.]

1924.

153. Kosztolányi Dezső: „Szürke glória”, *Az Érdekes Újság*, XII. évf. 5. sz., 1924. jan. 31., 5–6. [Műfaj: tárcanovella; első sor/mondat: „A nyelvtanítónő – akit Marienak hívtak – ötödik emeleten lakik a mosókonyha mellett.”; kötetben: Káin1, 11–17, Káin2, 9–15.]

154. Kosztolányi Dezső: „Legenda”, *Az Érdekes Újság*, XII. évf. 8. sz., 1924. febr. 21., 5–6. [Műfaj: tárcanovella; első sor/mondat: „Vékony Pál IV. B) oszt. tan. bement a fürdőszobába, mind a két szemét összeszorította, a száját kicsit elfintorította, mint aki keserűvizet akar nyelni és belelőtt a jobb halántékába.”; lásd FJ1/1292: „Vékony Pál élete és halála” is; kötetben: BB, 29–36.]

155. Kosztolányi Dezső: „A magyar paraszt”, *Az Érdekes Újság*, XII. évf. 11. sz., 1924. márc. 13., 6. [Műfaj: vers; első sor/mondat: „Csak akkor látod őt, ha szürke éjjel / Száguld tovább a gőzvasút veled / S a hajnal mérgező leheletével / Leng tejszínűn az alvó táj felett.”; lásd FJ1/1 is; kötetben: NFK1, 127, NFK2, 17, NFK3, 18, NFK4, 18, ÖGyK, 14.]

156. Kosztolányi Dezső: „Csengettyű”, *Az Érdekes Újság*, XII. évf. 12. sz., 1924. márc. 20., 5–6. [Műfaj: tárcanovella; első sor/mondat: „Félix harmincnégy éves volt, de már elhízott és lihegett, mikor a lépcsőkön fölfelé ment.”; lásd FJ1/1362: „Sápadt ur a bazárban” + FJ2/510: „Sápadt ur a bazárban” is; kötetben: Káin1, 27–36: „Csengettyű”, Káin2, 25–33: „Csengettyű”, RO2, 75–79:

„Csengetyű”.]

157. Kosztolányi Dezső: „Megállt az óra”, *Az Érdekes Újság*, XII. évf. 15. sz., 1924. ápr. 10., 19. [Műfaj: vers; első sor/mondat: „Megállt az óra és a mutató / Halotti csendben a hatosra néz, / Az óra áll, mindig hat óra van.”; lásd FJ1/2: „A megállt óra” is; kötetben: NFK1, 57, NFK2, 25, NFK3, 26, NFK4, 26, ÖGyK, 8.]

158. Kosztolányi Dezső: „Sürgöny”, *Az Érdekes Újság*, XII. évf. 19. sz., 1924. máj. 8., 9. [Műfaj: vers; első sor/mondat: „Tán most esik meg éppen... Borzalom. / Röpül a vészír a kis szikra szárnyán.”; kötetben: NFK1, 55: „Keresztúton. I. Sürgöny”, NFK2, 44, NFK3, 45, NFK4, 45, ÖGyK, 20.]

159. Kosztolányi Dezső: „Piros köd”, *Az Érdekes Újság*, XII. évf. 22. sz., 1924. jún. 5., 5. [Műfaj: tárcanovella; első sor/mondat: „Az, ki fölülről, különösen a második emeleti páholyból tekintett lefelé, a szivarok, cigaretták ködébe, úgy látta, hogy a mulató óriási akváriumhoz hasonló, melyben kis és nagy halak uszkálnak.”; lásd FJ1/1374: „Orfeum” is; kötetben: Káin1, 55–62, Káin2, 50–57.]

160. Kosztolányi Dezső: „Az alvó”, *Az Érdekes Újság*, XII. évf. 28. sz., 1924. júl. 17., 5–6. [Műfaj: tárcanovella; első sor/mondat: „Xavér arca sárga volt, mint a citrom. Keze kövér és puffadt, de ez is sárga, a köpcös ujján egy aranygyűrű, óriási jáspis kövel, a nyakkendője olyan sárga, mint a fiatal csirkék tolla.”; lásd FJ1/449 is; kötetben: Káin1, 37–47, Káin2, 34–43.]

161. Kosztolányi Dezső: „Vad cserebere”, *Az Érdekes Újság*, XII. évf. 44. sz., 1924. nov. 6., 11. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „Nézem ezt a vad csereberét, melyet itt köröttem folytatnak az emberek.”; lásd FJ2/301 is.]

162. Kosztolányi Dezső: „Olasz panoráma”, *Az Érdekes Újság*, XII. évf. 49. sz., 1924. dec. 11., 11. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „Mi türes-tagadás, ezek itten latinok. Mindössze csak kétezer év múlt el.”; kötetben: Tinta, 109: „Római riportok”.]

1925.

163. Kosztolányi Dezső: „Husz óra”, *Az Érdekes Újság*, XIII. évf. 5. sz., 1925. jan. 30., 11. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „A nap huszonnégy órából áll. Ebből a huszonnégy órából, amint most olvasom, Gabriele d’Annunzio, a hatvanegy éves költő husz órát fordít munkára, négyet pedig pihenésre, alvásra. Nem sok.”; lásd FJ2/325: „Husz óra” is.]

164. Kosztolányi Dezső: „Rózsavíz”, *Az Érdekes Újság*, XIII. évf. 16. sz., 1925. ápr. 17., 11. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „Ki lát ma rózsavizet? Alig hiszem, hogy a pesti gyógyszerészek elfáradtak volna húsvét hétfőjén.”; kötetben: Tinta, 157–159.]

165. Kosztolányi Dezső: „Budapest, dél, hőség”, *Az Érdekes Újság*, XIII. évf. 24. sz., 1925. jún. 12., 11. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „Dél van. Csak az aszfaltolvasztó kazánok fölött észlelhető a levegő kísérteties rezzenése, melyet két hőség kerget, a nap és a kazánban izzó parázs melege.”]

166. Kosztolányi Dezső: „A dal”, *Az Érdekes Újság*, XIII. évf. 31. sz., 1925. júl. 30., 5–7. [Műfaj: novella; első sor/mondat: „Henrik, az ékszerész, huszonhárom éves korában nősült, mikor kinyitotta üzletét.”; kötetben: BB, 60–68: „Húség”.]

167. Kosztolányi Dezső: „A könyv”, *Az Érdekes Újság*, XIII. évf. 39. sz., 1925. szept. 24., 40–42.

[Műfaj: novella; első sor/mondat: „Volt egy tanulótársam, aki mindig olvasott. – Mit olvasol?” ; lásd FJ1/955: „Könyv” + FJ2/487: „Könyv” is.]

MÚFORDÍTÁSOK

1919.

168. [Szerző nélkül]: „A lovag meg a kegyence. Óflamand játék. Magyar versekbe szerezte: Kosztolányi Dezső”, [ford. Kosztolányi Dezső], *Az Érdekes Újság*, VII. évf. 15. sz., 1919. ápr. 17., 24–27. [Műfaj: színpadi jelenet; első sor/mondat: „Szereplők: A Lovag, Az Anyja, A Kegyese, Kamarás, Várur, Csósz, Hírnök / Lovag: Mondd, ó lelkemnek Jézusa, / Miért ez az örök tusa?”]

169. Rimbaud, Arthur: „A kenyérlesők”, ford. Kosztolányi Dezső, *Az Érdekes Újság*, VII. évf. 19. sz., 1919. máj. 15., 18. [Műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: „A téli hóba, téli ködbe / A széles pincelyukra dőlve / Áll öt gyerek.”; lásd FJ2/3420: „A kenyér-lesők” is; kötetben: MK1, 116–117: „A kenyér-lesők”, MK2/1. köt., 140–141: „A kenyér-lesők”.]

170. Holz, Arno: „Szomszédaim”, ford. Kosztolányi Dezső, *Az Érdekes Újság*, VII. évf. 20. sz., 1919. máj. 22., 18. [Műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: „Sötét ablakra nyílik ablakom, / kormos falak, piszkos tetők előttem.”; kötetben: MK1, 357–359: „A szomszédaim”, MK2/2. köt., 75–77: „A szomszédaim”.]

171. Negri, Ada: „Testvéri üdvözlét az emberekhez”, ford. Kosztolányi Dezső, *Az Érdekes Újság*, VII. évf. 20. sz., 1919. máj. 22., 20. [Műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: „Üdvözlégy testvér, – / jól tudom, nem ismeresz, / de látod, a nevedet én sem tudom. –”; lásd FJ1/3461 is; kötetben: MK1, 396–397, MK2/3. köt., 155–156.]

1925.

172. Géraldy, Paul: „Nyugtalanság”, ford. Kosztolányi Dezső, *Az Érdekes Újság*, XIII. évf. 30. sz., 1925. júl. 24., 14. [Műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: „A kacajod oly könnyedén, / oly légi-fényesen repes / az arányban, ahol élek én. / Nagyon erős. Tökéletes.”; lásd FJ1/3447: „A nyugtalanság” is; kötetben: Gé–TÉ1, 89–90: „XVII. Nyugtalanság”, Gé–TÉ2, 89–90: „XVII. Nyugtalanság”, Gé–TÉ3, 89–90: „XVII. Nyugtalanság”.]

Április (1919)

(1918–1919) Hetente megjelenő rajzos politikai élclap. Felelős szerkesztője Szenes Béla, felelős kiadója Magyar Miklós volt. Az 1919. május 9-i számban Szenes Béla mellett Nagy Lajos is szerepel szerkesztőként, művészeti szerkesztőként pedig Kober Leót tüntették fel. A lap előzménye *A Szamár* (lásd ott) volt.

1919.

173. Kosztolányi Dezső: „Fanyar kaland”, *Április*, III. évf. 19. [!] sz., 1919. jún. 11., 4–5. [Műfaj: novella; első sor / mondat: „Ismerik a tárgyak szeszélyét? Néha egy-egy kis tárgy úgy elbujik, hogy órákig, napokig hiába keressük.”]

MÚFORDÍTÁSOK

1919.

174. von Liliencron, Detlev: „A kamcsatkai költő”, ford. Kosztolányi Dezső, *Április*, III. évf. 5. sz., 1919. febr. 5., 12. [Műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: „Türj. Légy a bánatod ura.”; kötetben: MK2/2. köt., 31–33.]

Borsszem Jankó (1915-1917)

(1868–1938) Élclap. Megjelent hetente, majd 1926 januárjától havonta kétszer. Főszerkesztője 1916-ig Csicseri Bors [=Ágai Adolf] volt, felelős szerkesztője [Voit szerint: 1906 februárjától főszerkesztője] Lipcsey Ádám. Felelős szerkesztője [FWL szerint: 1925 januárjától] Molnár Jenő, 1933-tól pedig Molnár Jenőné (Schönfeld Klára). Művészeti szerkesztője Bér Dezső, aki 1916-tól Molnár Jenővel együtt szerkesztette a lapot. Tulajdonosai a Deutsch Testvérek, majd Rosenberg Leó, 1875-től az Athenaeum Irodalmi és Nyomdai Rt. 1905 októberétől tulajdonosa lesz a Borsszem Jankó Lapkiadó Rt., majd Molnár Jenő és Bér Dezső, azt követően újra a Borsszem Jankó Lapkiadó Rt., 1938-tól pedig Herz Ferenc. Kiadta Fischer János, majd Molnár Jenő, 1933-tól Molnár Jenőné, 1938-tól Herz Ferenc. Nyomta a Pesti Lloyd Társulat, [FWL szerint: Pesti Lloyd Nyomda], 1926 januárjától a Fővárosi Nyomda, 1926 májusától a Viktória Nyomda, majd a Bíró Miklós Nyomda, utána a Neufeld Zoltán Nyomda. 1935-től a Nádor Zoltán Nyomda, azt követően a Földes, Wagner és Társa Cég Nyomda, végül a Nádor Nyomda. Melléklapja az *Ifj. Borsszem Jankó* volt.

1915.

175. Kosztolányi Dezső: „Takarodó”, *Borsszem Jankó*, XLVIII. évf. 45. sz., 1915. nov. 7., 20. [Műfaj: vers (részlet); első sor/mondat: „»Az élet arany trombitáján”; annotáció: *A Borsszem Jankóról a Borsszem Jankónak* című írás részeként közölve, Cs[icseri]. B[ors]. [=Ágai Adolf] beköszöntőjével; lásd FJ1/112 + FJ2/181 és 2538 is; kötetben: Mágia1, 10, Mágia2, 12, ÖGyK, 118.]

1917.

176. Kosztolányi Dezső: „Arany ifjúsága...”, *Borsszem Jankó*, L. évf. 8. sz., 1917. febr. 25., 2. [Műfaj: jegyzet; első sor/mondat: „Arany ifjúsága... Hideg hamuba rajzolt ákom-bákom betűk.”; annotáció: jegyzet többekkel.]

MÚFORDÍTÁSOK

1915.

177. Klabund: „Akim Akimics”, ford. Kosztolányi Dezső, *Borsszem Jankó*, XLVIII. évf. 33. sz., 1915. aug. 15., 2. [Műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: „Akim Akimics,”; kötetben: MK2/3. köt., 264–265.]

178. Dehmel, Richard: „Roham”, ford. Kosztolányi Dezső, *Borsszem Jankó*, XLVIII. évf. 47. sz., 1915. nov. 21., 7. [Műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: „Serkenj, ragyogó nap, dalolva ocsúdj.”; kötetben: MK2/2. köt., 104–105.]

1916.

179. Salus, Hugo: „Halott-néző”, ford. Kosztolányi Dezső, *Borsszem Jankó*, XLIX. évf. 28. sz., 1916. júl. 9., 10. [Műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: „A szörnyü harc után a vén Kaszás”]; kötetben: MK2/3. köt., 258–259: „Halott néző”.]

180. Hesse, Otto Ernst: „A névtelenek”, ford. Kosztolányi Dezső, *Borsszem Jankó*, XLIX. évf. 41.sz., 1916. okt. 8., 7. [Műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: „A sírunkon nincs borostyán, / Drága repkény sima földje.”; kötetben: MK2/3. köt., 257–258.]

181. [La Fontaine, Jean de]: „Lafontaine meséiből. A kocsi és a légy”, ford. Kosztolányi Dezső, *Borsszem Jankó*, XLIX. évf. 52. sz., 1916. dec. 24., 8. [Műfaj: műfordítás – verses mese; első sor/mondat: „Úgy izzik a nap, hogy szikrát csihol,”; kötetben: MK2/1. köt., 23–24: „A kocsi és a légy”.]

1917.

182. Schieder, Hermann: „Ballada”, ford. Kosztolányi Dezső, *Borsszem Jankó*, L. évf. 11. sz., 1917. márc. 18., 12. [Műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: „Szürkülnek a hótakarón a sorok,”; kötetben: MK2/3. köt., 259.]

Budapesti Szemle (1930-1935)

(1873–1942) Az MTA irodalomtudományi folyóirata, mely havonta jelent meg, majd 1922 júniusától évente tízszer, 1926 januárjától pedig ismét havonta. Szerkesztette Gyulai Pál, később Voinovich Géza, kiadta Ráth Mór, illetve az MTA megbízásából a Franklin-Társulat Magyar Irodalmi Intézet és Könyvnyomda. 1927 júliusa és szeptembere közt szünetelt.

1930.

183. Kosztolányi Dezső: „Emlékezés Bartóky Józsefre. Székfoglaló beszéd a Kisfaludy Társaságban”, *Budapesti Szemle*, 637. sz., 1930. dec., 459–461. [Rovat: Szemle; műfaj: nyilvános beszéd (székfoglaló); első/sor mondat: „Tekintetes Társaság, vannak írók, akik szinte készen ugarnak ki a gyermekszobából.”]

MÚFORDÍTÁSOK

1935.

184. Hugo, Victor: „Levél egy hölgyhöz, mely léghajóval ment el 1871 január 10-én”, ford. Kosztolányi Dezső, *Budapesti Szemle*, 692. sz., 1935., 107–109. [Rovat: „Költemények”; műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: „Párizs, a vad-víg küzd. Köszöntöm, asszonyom.”; lásd FJ2/3461: „Levél egy hölgyhöz, melyet léghajóval küldtem el 1871 január 12-én” is; kötetben: MK2/1. köt., 29–30: „Levél egy hölgyhöz”.]

Budapesti Újságírók Egyesülete Almanachja (1908-1912)

(1905–1925) Almanach. 1908-ban *A Magyar Bohémvilág* alcímmel jelent meg. Szerkesztette Szerdahelyi Sándor, kiadta a Budapesti Újságírók Egyesülete, nyomta Révai és Salamon Könyvnyomdája. 1907-ben szerkesztette Cziklay Lajos és Szatmári Mór, nyomta a Korvin Testvérek Nyomdája. 1909-ben szerkesztette Szerdahelyi Sándor, nyomta a Révai Testvérek Irodalmi Intézet Rt. Nyomdája. 1911–12-ben szerkesztette Eötvös Leó és Szabados Sándor. Nyomta 1911-ben a Világosság Könyvnyomda, 1912-ben a *Nyugat* nyomdája.

1908.

185. Kosztolányi Dezső: „Lámpafény”, *Budapesti Újságírók Almanachja 1908-ra. A Magyar Bohémvilág*, 1908, 296–298. [Rovat: Költők bemutatkozása; műfaj: vers; első sor/mondat: „Ó, lámpafény, oly szép vagy s méla,”; lásd FJ2/48 is; kötetben: NFK1, 7–9, NFK2, 7–9, NFK3, 5–8, NFK4, 5–8, ÖGyK, 7.]

1909.

186. Kosztolányi Dezső: „A lámpagyújtó”, *Budapesti Újságírók Egyesülete Almanachja 1909*, 1909, 272. [Rovat: Az új nemzedék. Költők bemutatkozása; műfaj: vers; első sor/mondat: „Egy szűk, kicsiny botban viszem”; lásd FJ1/3494: „Lámpagyújtó” is; kötetben: Mágia1, 27: „A lámpagyújtó énekel”, Mágia2, 30: „A lámpagyújtó énekel”, ÖGyK, 125: „A lámpagyújtó énekel”.]

1912.

187. Kosztolányi Dezső: „Három különös találkozás”, *Budapesti Újságírók Egyesülete Almanachja 1912*, 1912, 243–246. [Rovat: Novellák. Rajzok; műfaj: novella; első sor/mondat: „Ha a lila tintából beleöntünk egy cseppet a pohárba, ibolyaszínü lesz a pohár vize.”; kötetben: BL, 32–36: „Ibolyaszínü ég alatt”.]

INTERJÚK, NYILATKOZATOK

1911.

188. Kosztolányi Dezső: „[Életrajzot kérnek tőlem?]”, *Budapesti Újságírók Egyesülete Almanachja 1911*, 1911, 338. [Rovat: Irodalmi ABC. Önéletrajzok; műfaj: nyilatkozat; első sor/mondat: „Életrajzot kérnek tőlem? Két fontos adatot közlök.”]

Cobden (1935)

(1934–1939) Gazdasági és társadalmi folyóirat. Indult 1934 novemberében, megjelent havonta. A Magyar Cobden Szövetség szemináriumain elhangzott előadások nyomtatott változatainak orgánuma. Felelős szerkesztője Halasi-Fischer [Voit szerint: Halassi Fischer] Ödön volt, tulajdonosa a Magyar Cobden Szövetség. Nyomta a Hungária Nyomda [FWL szerint: a Pesti Lloyd Nyomda], 1935 májusától a Fórum (Váradi Béla) Nyomda, majd 1936 márciusától az Athenaeum.

1935.

189. Kosztolányi Dezső: „[Úgy látom]”, *Cobden*, II. évf. 8. sz., 1935. aug., 339–340. [Rovat: A Cobden ankétja. A középosztály és a vajúdó világ; műfaj: vitairat/esszé; első sor/mondat: „Úgy látom, hogy azok, akik a körkérdés során széleskörű gazdasági, történelmi, társadalomtudományi tudással határozták meg, hogy mi a középosztály, vagy egy ködös, igen tág dízletet rajzoltak s abban helyezték el a középosztályt vagy pedig arra az eredményre jutottak, hogy középosztály egyáltalán nincs.”]

Délibáb (1929-1933)

(1927–1936) Színházi hetilap. Felelős szerkesztője Tolnai Simon volt, 1929 januárjától Paizs Géza, 1929 márciusától nincsen jelölve, majd 1933 januárjától ismét Paizs Géza. 1933. február 11-től Tolnai Sándor, 1933. február 18-tól ismét Paizs Géza, 1933 márciusától pedig Tolnai Simon. Szerkesztette Pogány József, 1930. november 1-jétől azonban nincs jelölve, majd 1930. november 22-től Tolnai Sándor. Kiadta a Tolnai Nyomdai Műintézet és Kiadóvállalat Rt. A kiadásért és a szerkesztésért felelt Paizs Géza. Megjelent minden szombaton, nyomta a Tolnai Nyomda.

1931.

190. Kosztolányi Dezső: „Nyári napló”, *Délibáb*, V. évf. 32. sz., 1931. aug. 8., 18. [Műfaj: tárca; első sor/mondat: „Akinek vaj van a fején, az ne menjen a napra: mondja a magyar közmondás.”; annotáció: nyárról szóló, többek által írt jegyzetsorozat felvezető szövege.]

191. [Kosztolányi Dezső]: „Kosztolányi Dezső feljegyzése”, *Délibáb*, V. évf. 32. sz., 1931. aug. 8., 19. [Műfaj: jegyzet; első sor/mondat: „Ezekben a rekkenő napokban megértem, hogy az egyenlítő környékén miért nincsen irodalom.”; annotáció: nyárról szóló, többek által írt jegyzetsorozat részeként.]

INTERJÚK, NYILATKOZATOK

1930.

192. Holló Magda: „Amikor a közönség beleavatkozik az író dolgába”, *Délibáb*, IV. évf. 26. sz., 1930. jún. 28., 8–10. [Műfaj: nyilatkozat; első sor/mondat: „Az »Édes Anna«-nál érkeztek hozzám tömegesen levelek, még pedig csupa kérdező levél. »Miért ölte meg Édes Anna gazdait?« – ezt a kérdést szögezték ellenem.”; annotáció: olvasói levelekről kérdezik az írókat, köztük KD-t is.]

1931.

193. Vig György: „Kosztolányi Dezső a klasszikus darabokról”, *Délibáb*, V. évf. 4. sz., 1931. jan. 24., 4. [Műfaj: interjú; első sor/mondat: „A Nemzeti Színház Shakespeare-ciklusának keretében a legnagyobb érdeklődést valószínűleg a »Lear király« fogja elérni, még pedig azért, mert a darab Kosztolányi Dezső új fordításában kerül színre.”]

1933.

194. Gyenes Rózsa: „Írók és író nők a házasságban a házasságról. Látogatás Kosztolányi Dezső, Babits Mihály, Peterdi Andor és Tersánszky J. Jenő otthonában”, *Délibáb*, VII. évf. 22. sz., 1933. máj. 27., 9. [Műfaj: riport; első sor/mondat: „Első utunk Kosztolányi Dezsőhöz vitt. Az »elefántcsonttorony« kedves, barátságos, antik bútorokkal berendezett villa.”]

KÉTES HITELŰ ÍRÁSOK

1929.

195. [– i –]: „Szépasszony kocsisa”, *Délibáb*, III. évf. 37. sz., 1929. szept. 14., 4–7. [Műfaj: színikritika; első sor/mondat: „Közel négyhónapnyi kényszerű szünet után újból kinyíltak a Magyar Színház kapui, hogy befogadják mindazokat, akik színházat szeretnének látni.”; annotáció: Móricz Zsigmond darabjának bemutatójáról a Magyar Színházban.]

196. [– i –]: „A nagy börtön”, *Délibáb*, III. évf. 44. sz., 1929. nov. 2., 4–7. [Műfaj: színikritika; első sor/ mondat: „Két szabályt erősített meg »A nagy börtön« fővárosi operettszínházi bemutatója.”; annotáció: Lengyel József darabjának bemutatójáról a Fővárosi Operettszínházban.]

197. [– i –]: „Matyika színésznő szeretne lenni”, *Délibáb*, III. évf. 52. sz., 1929. dec. 28., 4–7. [Műfaj: színikritika; első sor/ mondat: „Molnár Ferencen kívül kétségkívül Csathó Kálmán az, aki a legjobban ismeri a közönség ízlését és a színpadot.”]

Diárium (1931-1933)

(1931–1948) A „Könyvbarátok Közlönye”, 1935-től a Magyar Könyvbarátok Diáriuma. Megjelent évente négyszer, 1935-ben hétszer, 1936-ban hatszor. Szünetelt 1934. januárjától 1940 februárjáig. A szerkesztésért és a kiadásért felelt Czakó Elemér. Kiadta a Könyvbarátok Szövetsége megbízásából a Királyi Magyar Egyetemi Nyomda.

1933.

198. Kosztolányi Dezső: „Levél a könyvről”, *Diárium*, III. évf. 1–2. sz., 1933., 11–13. [Műfaj: tárcsa; első sor/mondat: „*Kedves fiam!* A könyvről írok neked.”]

INTERJÚK, NYILATKOZATOK

1931.

199. [Szerző nélkül]: „Kosztolányi Dezső a magyaros írásról”, *Diárium*, I. évf. 3–4. sz., 1931., 57. [Rovat: Ismertetések ismertetője; műfaj: nyilatkozat; első sor/mondat: „– Új nyelvújítás kezdődött, mely régi, elterjedt szavainkat is fonákra fordítja s elangolosítja, elfranciásítja, elnémetesíti.”]

1932.

200. [Szerző nélkül]: „Kosztolányi Dezső a gyári lelkekről”, *Diárium*, II. évf. 3–4. sz., 1932., 92. [Rovat: Ismertetések ismertetője; műfaj: nyilatkozat; első sor/mondat: „– A mai ember a lélekrontó szólamok embere, aki semmiféle műveltségben sem gyökeredzik, semmiben sem hisz, semmit sem akar, csak élni akar, ami viszont nem életcél.”; annotáció: szerkesztőségi bevezetővel: „Kosztolányi Dezső a gyári lelkekről, melyek a kultúrába nem tudnak elmélyülni.”]

1933.

201. [Szerző nélkül]: „Kosztolányi Dezső a rímről”, *Diárium*, III. évf. 3–4. sz., 1933., 91. [Rovat: Körülnézés; műfaj: nyilatkozat; első sor/mondat: „– A rímnek nincs kémiája (tudományos keverési módja), csak alkémiája (varázslata).”; lásd FJ1/2740 + FJ2/2670 is.]

Egyenlőség (1916-1935)

(1882–1939) Társadalmi hetilap, 1898-tól politikai hetilap, 1915-től felekezeti, politikai hetilap. Felelős szerkesztője Bogdányi Mór volt, 1886 októberétől Fekete Adolf, 1886 novemberétől Szabolcsi Miksa, 1915 júniusától Szabolcsi Lajos, 1921 júliusától Gedő Árpád, 1923 augusztusától ismét Szabolcsi Lajos.

Tulajdonosa szintén Bogdányi Mór volt, majd Bienenstock Kálmán, a Schlenker és Kovács Könyvnyomda, majd Szabolcsi Miksa, később Szabolcsi Lajos, 1917-től özv. Szabolcsi Miksáné Tyroler Nina, Szabolcs Bence Viktor, Szabolcsi Lajos. Kiadta Bogdányi Mór, majd Bienenstock Kálmán, később Szabolcsi Miksa, utóbb Szabolcsi Lajos, végül Gáspár Márk. [Voit szerint: kiadó Szabolcsi Miksa, 1915 júniusától Szabolcsi Lajos, 1921 júliusától Gáspár Márk.] Nyomta Buschmann Károly Nyomdája, majd a Schlenker és Kovács Nyomda, később Burián Mór Nyomdája, Brózsza Ottó Nyomdája, 1916-tól a Magyar Könyvnyomda Rt., végül a Globus Nyomda. Melléklapját (*Az „Egyenlőséghez”* 1903–1915) Szabolcsi Miksa és Szabolcsi Lajos szerkesztette.

További kapcsolódó kiadvány: *Az Egyenlőség Képes Folyóirata*: (1921) Zsidó irodalmi, művészeti és társadalmi képes folyóirat. Szerkesztette Szabolcsi Lajos. Nyomta a Globus Műintézet Rt.

1916.

202. Kosztolányi Dezső: „Éjszaka a vonaton”, *Egyenlőség*, XXXV. évf. 1. sz., 1916. jan. 2., 4–5. [Műfaj: tárca; első sor/mondat: „Budapesttől Kolozsvárig... Egy harmadik osztályu kocsi belseje, melyben első- és másodosztályu utasok vannak s van – talán – egy-két harmadosztályu is.”]

203. K[osztolányi]. D[ezső]: „Mi, huszonötezren...”, *Egyenlőség*, XXXV. évf. 35. sz., 1916. aug. 26., 1–2. [Műfaj: vezércikk; mottó: „Az újabb politikai események folytán, s minthogy az osztrák barakktáborok teljesen megteltek, a magyar és osztrák kormányok 25.000 galíciai menekültet helyeznek el dunántuli kisebb falvakban és községekben.”; első sor/mondat: „...Mi, huszonötezren gácsországi földönfutók, árvák és betegek és fáradtak, hozzátok emeljük lankadt szavunkat, magyar parasztok.”]

1917.

204. Kosztolányi Dezső: „A cár barátja”, *Egyenlőség*, XXXVI. évf. 2. sz., 1917. jan. 13., 5. [Műfaj: tárca; első sor/mondat: „A cárral minden áldott nap egy óra hosszát imádkozott térdén állva egy szibériai paraszt, a »stárec«, ki a helyesírást se tudta emberségesen.”]

205. Kosztolányi Dezső: „Atyuska”, *Egyenlőség*, XXXVI. évf. 12. sz., 1917. márc. 24., 1–2. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „*Lucus a non lucendo* – atyuskának hívták, mert sok millió fia közül senkinek se volt lelke szerint való apja.”]

206. Kosztolányi Dezső: „A zsidók kivonulása”, *Egyenlőség*, XXXVI. évf. 13–14. sz., 1917. ápr. 3., 34. [Műfaj: vers; első sor/mondat: „Mély volt az éjjel, botra dőlve álltak”; lásd FJ2/208 is; kötetben: NFK1, 117.]

207. Kosztolányi Dezső: „»Zsidó köztársaság«”, *Egyenlőség*, XXXVI. évf. 19. sz., 1917. máj. 19., 1–2. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „A név – a két szó kapcsolása – különösen hangzik.”]

208. Kosztolányi Dezső: „Schnitzler Artur [!]”, *Egyenlőség*, XXXVI. évf. 50. sz., 1917. dec. 22., 10–11. [Rovat: Zsidó fejek; műfaj: tárca; első sor/mondat: „Van-e Ausztria? Erre a kérdésre különbözőképen adja meg a választ ellenség és jóbarát.”]

MŰFORDÍTÁSOK

1916.

209. Gordon, J[ehuda]. L[eb].: „A hervadt nyelv költője. Az »Ajánlás«-ból”, ford. Kosztolányi Dezső, *Egyenlőség*, XXXV. évf. 2. sz., 1916. jan. 9., 12. [Műfaj: műfordítás – vers; jegyzetben: „Ezeket a verseket kedves és kitünő barátom dr. Szabolcsi Lajos az »Egyenlőség« szerkesztője volt szíves tolmácsolni számomra, ki héberül nem értek. A versek muzsikája és mély értéke annyira megkapott, hogy a nyers-szövege [!] lejegyeztem és megpróbáltam magyar verssé formálni. K. D.”; első sor/mondat: „Virágnevelő ifjui koromba”; annotáció: „Uj-héber versek” összefoglaló cím alatt; kötetben: MK2/3. köt., 235–236: „A hervadt nyelv költője”.]

210. Frug, [Simon Samuel]: „A serleg”, ford. Kosztolányi Dezső, *Egyenlőség*, XXXV. évf. 2. sz., 1916. jan. 9., 12. [Műfaj: műfordítás – vers; jegyzetben: „Ezeket a verseket kedves és kitünő barátom dr. Szabolcsi Lajos az »Egyenlőség« szerkesztője volt szíves tolmácsolni számomra, ki héberül nem értek. A versek muzsikája és mély értéke annyira megkapott, hogy a nyers-szövege [!] lejegyeztem és megpróbáltam magyar verssé formálni. K. D.”; első sor/mondat: „– Mondd, jó anyácska, drága.”; annotáció: „Uj-héber versek” összefoglaló cím alatt; kötetben: MK2/3. köt., 239–241.]

211. Bialik, [Chajjim Nachman]: „Sárga alkony. Részlet”, ford. Kosztolányi Dezső, *Egyenlőség*, XXXV. évf. 5. sz., 1916. jan. 30., 10. [Műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: „...A fellegeken tüzek, éjjeli láz.”; annotáció: „Uj-héber versek” összefoglaló cím alatt; kötetben: MK2/3. köt., 242–243: „Sárga alkony”.]

212. Gordon, [Jehuda Leb]: „Egy csepp tinta”, ford. Kosztolányi Dezső, *Egyenlőség*, XXXV. évf. 5. sz., 1916. jan. 30., 11. [Műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: „Kalamuszom élén egy tintacsepp ül.”; annotáció: „Uj-héber versek” összefoglaló cím alatt; kötetben: MK2/3. köt., 236–238.]

213. Mohácsi Jenő: „Galíciai zsidó”, ford. Kosztolányi Dezső, *Egyenlőség*, XXXV. évf. 12. sz., 1916. márc. 19., 16. [Műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: „A szeme bús, mint gyenge öznek”; annotáció: Mohácsi Jenő német nyelvű versének fordítása.]

214. Rilke, Rainer Maria: „Absalom bukása”, ford. Kosztolányi Dezső, *Egyenlőség*, XXXV. évf. 16–17. sz., 1916. ápr. 16., 18. [Műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: „Villámlottak a kürtök.”; kötetben: MK2/2. köt., 159–160.]

215. Rilke, Rainer Maria: „Josué utolsó országgyűlése”, ford. Kosztolányi Dezső, *Egyenlőség*, XXXV. évf. 19. sz., 1916. máj. 7., 14. [Műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: „Mint a folyó, mely szétszakítja gátját”; kötetben: MK2/2. köt., 142–143.]

216. Rilke, Rainer Maria: „A zsidó királynő”, ford. Kosztolányi Dezső, *Egyenlőség*, XXXV. évf. 23–24. sz., 1916. jún. 7., 27. [Műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: „És fészülik a szolganői hét nap”; kötetben: MK2/2. köt., 160–161: „Eszter”.]

217. Rilke, Rainer Maria: „Sámuel megjelenik Saul előtt”, ford. Kosztolányi Dezső, *Egyenlőség*, XXXV. évf. 30. sz., 1916. júl. 22., 14. [Műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: első sor/mondat: „Orditott az endori asszony: Látok –”; kötetben: MK2/2. köt., 156.]

1917.

218. Jehuda, Halevi: „Elégia”, *Egyenlőség*, XXXVI. évf. 29. sz., 1917. júl. 28., 11. [Műfaj: műfordítás – vers; mottó: „Dieses Perlenthiänenlied [!] / Ist die vielberühmte Klage, / Die gesungen wird in allen / Weltzerstreuten Zelten Jakob’s. (Heine)”; első sor/mondat: Cion, nem is gondolsz már fiadra”; kötetben: MK2/3. köt., 231–234.]

1918.

219. Zweig, Stefan: „Jeremiás. Az örök út”, ford. Kosztolányi Dezső, *Egyenlőség*, XXXVII. évf. 12–13. sz., 1918. márc. 23., 14–15. [Műfaj: műfordítás – dráma (részlet); mottó: „Mert jól ismerem a gondolatokat, melyeket rólatok gondolok, szól az Úr: a béke gondolatait és nem a szenvedését, hogy azt a véget adjam nektek, melyet reméltek. És ti majd Hozzám kiálttok és Én meghallgatlak benneteket. Mert ha teljes szívetekkel kerestek, megtaláltok Engem, szól az Úr és visszahozom a ti foglyaitokat... (Jeremiás 29. 11–14.)”; jegyzetben (szerkesztői): „Stefan Zweig híres német költőnek hatalmas drámai költeménye jelent meg a napokban. A címe: Jeremiás és a nagy próféta tragédiáját, a bibliai Izrael bukását festi mesterien. A Jeremiásnak utolsó, legszebb képét, melynek címe: Az örök út és tartalma: miként vonult a legyőzött zsidóság Jeruzsálemből a babiloni fogságba; Kosztolányi Dezső, a nagy poéta művészi keze lefordította az Egyenlőség számára. Ezt mutatjuk be olvasóinknak.”; és jegyzetben (fordítói): „A nagy templomelőtti tér a megsemmisülés és a pusztulás minden jelével.”; első sor/mondat: „*Hangok*: Ez az a tér... milyen sokan vannak... tartsatok össze, Ruben atyjafiai... milyen sötét van... csak előre, hogy első legyetek.”]

220. Zweig, Stefan: „Jeremiás. Az örök út”, ford. Kosztolányi Dezső, *Egyenlőség*, XXXVII. évf. 15. sz., 1918. ápr. 13., 14–15. [Műfaj: műfordítás – dráma (részlet); jegyzetben: „Jeruzsálem nagy terén, miután Nabukodnozor elfoglalta a várost. A zsidók a fogságba készülődnek és a templom előtt, kora hajnalban, csoportosulnak utolsó utjuk előtt a szerencsétlenek.”; első sor/mondat: „*Hangok*: Dobszó és cimbalom... kiáltoznak... ujjonganak... idejönnek és elkergetnek bennünket... idáig árad az énekük.”]

221. Zweig, Stefan: „Jeremiás. Az örök út”, ford. Kosztolányi Dezső, *Egyenlőség*, XXXVII. évf. 16. sz., 1918. ápr. 20., 12–13. [Műfaj: műfordítás – dráma (részlet); jegyzetben: „Jeruzsálem nagy terén, miután Nabukodnozor elfoglalta a várost.”; első sor/mondat: „Egyiptomi szolgák / Szenvedtek apáink, / Vas-pánt szoritotta / És marta-csikarta / Izráel homlokát –”.]

222. Zweig, Stefan: „Jeremiás. Az örök út”, ford. Kosztolányi Dezső, *Egyenlőség*, XXXVII. évf. 18. sz., 1918. máj. 4., 14–15. [Műfaj: műfordítás – dráma (részlet); jegyzetben: „Jeruzsálem nagy terén, miután Nabukodnozor elfoglalta a várost.”; első sor/mondat: „*Jeremiás (fölkel, a néphez)*: Ime, látod / Istennek a népe, bú ivadéka / Meghallgat az Ur / És teneked most hű Vezetőt ad.”]

223. Zweig, Stefan: „Jeremiás. Az örök út”, ford. Kosztolányi Dezső, *Egyenlőség*, XXXVII. évf. 23. sz., 1918. jún. 8., 13–14. [Műfaj: műfordítás – dráma (részlet); jegyzetben: „Jeruzsálem nagy terén, miután Nabukodnozor elfoglalta a várost.”; első sor/mondat: „*Valaki: (előrelép.)* De mondd, Vezető, ki építi fel egykor újra ezt a várost?”]

224. Rilke, Rainer Maria: „Jeremiás”, ford. Kosztolányi Dezső, *Egyenlőség*, XXXVII. évf. 26–27. sz., 1918. júl. 6., 24. [Műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: „Voltam egykor mint a zsenge búza,”; annotáció: „Ótestamentumi versek R. M. Rilkétől” összefoglaló cím alatt; lásd FJ2/917 is; kötetben: MK2/2. köt., 158.]

225. Rilke, Rainer Maria: „Saul a próféták közt”, ford. Kosztolányi Dezső, *Egyenlőség*, XXXVII. évf. 26–27. sz., 1918. júl. 6., 24. [Műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: „Azt hiszed, hogy érzi

aki pusztul?"; annotáció: „Ótestamentumi versek R. M. Rilkrétől” összefoglaló cím alatt; lásd FJ1/899: „Saul a próféták között” is; kötetben: MK2/2. köt., 155: „Saul a próféták között”.]

1933.

226. [Jehuda], Halevi: „Cion. »Cijón haló szis’áli...« A zsidó böjtnap nagy elégiája”, ford. Kosztolányi Dezső, *Egyenlőség*, LIII. évf. 40. sz., 1933. júl. 29., 5. [Műfaj: műfordítás – vers; mottó: „Dieses Perlenthärenlied / Ist die vielberühmte Klage, / Die gesungen wird in allen / Weltzerstreuten Zelten Jakob’s. (Heine)”; első sor/mondat: „Cion, nem is gondolsz már fiadra,”; kötetben: MK2/3. köt., 231–234: „Elégia”.]

1935.

227. Juda Leb Gordon [=Gordon, Jehuda Leb]: „A hervadt nyelv költője”, ford. Kosztolányi Dezső, *Egyenlőség*, LV. évf. 36. sz., 1935. szept. 14., 7. [Rovat: Az Egyenlőség szavalkönyve; műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: Virágnevelő ifjui koromba”; annotáció: „Uj-héber költők” összefoglaló cím alatt; kötetben: MK2/3. köt., 235–236.]

228. Juda Leb Gordon [=Gordon, Jehuda Leb]: „Egy csepp tinta”, ford. Kosztolányi Dezső, *Egyenlőség*, LV. évf. 36. sz., 1935. szept. 14., 7. [Rovat: Az Egyenlőség szavalkönyve; műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: „Kalamusom élén egy tintacsepp ül,”; annotáció: „Uj-héber költők” összefoglaló cím alatt.; kötetben: MK2/3. köt., 236–238.]

229. Simon Sámuel Frug [=Frug, Simon Samuel]: „A serleg”, ford. Kosztolányi Dezső, *Egyenlőség*, LV. évf. 36. sz., 1935. szept. 14., 7. [Rovat: Az Egyenlőség szavalkönyve; műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: „– Mondd, jó anyácska, drága,”; annotáció: „Uj-héber költők” összefoglaló cím alatt; kötetben: MK2/3. köt., 239–241.]

230. Bialik, Cháim Nachmann [=Bialik, Chajjim Nachman]: „Sárga alkony”, ford. Kosztolányi Dezső, *Egyenlőség*, LV. évf. 36. sz., 1935. szept. 14., 7. [Rovat: Az Egyenlőség szavalkönyve; műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: „...A fellegeken tüzek, éjjeli láz,”; annotáció: „Uj-héber költők” összefoglaló cím alatt; kötetben: MK2/3. köt., 242–243.]

Egyetemi Lapok (1909-1910)

(1904–1919) Hivatalos közlöny. Eredetileg a Magyar Országos Diákszövetség hivatalos lapja, később alcíme többször változott (A magyar egyetemek és főiskolák ifjúságának hivatalos lapja /1907-től/, A magyar egyetemi és főiskolai ifjúság és a Sorompó Országos Iparvédő Liga hivatalos lapja 1908-tól, A Magyar Országos Diákszövetség hivatalos lapja /1914-től/, A budapesti egyetemi ifjúság hivatalos lapja /1917–1918/, A budapesti egyetemek és főiskolák ifjúságának hivatalos lapja /1918–1919/). 1904. március 5-én indult, havonta kétszer jelent meg. Felelős szerkesztője Förster Lajos volt, majd 1905-től Halasi Andor, 1909-ben Váczy József, utána Balassa Gyula, 1910-től újra Halasi Andor. 1914-től Simon Mihály a felelős szerkesztő, ám katonai szolgálata miatt Hindy Zoltán szerkeszti a lapot. 1917-től Mingovits Jenő a felelős szerkesztő, az utolsó évfolyamban pedig Melles Ernő. Főszerkesztője Zsembery István és Kétly Endre voltak, később csak Kétly Endre. 1909-ben Uhlwurm Ödön, 1910-től Zsembery István, Hindy Zoltán és Pivny Antal, majd előbb Pivny, később Zsembery nélkül, egyedül Hindy Zoltán a főszerkesztő. 1917-től a lap megszűnéséig Kávássy Béla szerkesztette. [Voit szerint: kiadó és tulajdonos Zsembery István és Weisz Lajos.] Szünetelt 1906-ban és 1907 tavaszi félévében (1905. június 11 – 1907. november 16). 1907-től Kolozsvárott társszerkesztőséggel is rendelkezik. Nyomta a Franklin Társulat, majd Wodianer F. és Fiai, később Wessely és Horváth, végül pedig a Stephaneum Nyomda. Előzményei az Egyetemi Lapok (a felsőbb magyar tanintézetek ifjúságának közlönye /1888–1894/), a Diákszövetségi Lapok (az Országos Magyar Diákszövetség hivatalos lapja /1894/), az Egyetemi Lapok (társadalmi és szépirodalmi hetilap, a Magyar Diákszövetség hivatalos lapja /1894–1902/).

1909.

231. Kosztolányi Dezső: „A tengeren”, *Egyetemi Lapok*, XXII [VI!]. évf. 4. sz., 1909. máj. 5., 3. [Műfaj: tárcanovella; jegyzetben: „Mutatvány a szerző sajtó alatt levő új novellás könyvéből.”; első sor/mondat: „Hajóm, ez az acél-bordájú viziszörny, inogva lebeg a hullámok viharos taraján, mint egy parafadugó.”; annotáció: „Verstárgyak” összefoglaló cím alatt; lásd FJ2/2474 is; kötetben: BE, 56–58: „Vers-tárgyak. A tengeren”.]

232. Kosztolányi Dezső: „Az öreg kertész”, *Egyetemi Lapok*, XXII [VI!]. évf. 4. sz., 1909. máj. 5., 3–4. [Műfaj: tárcanovella; jegyzetben: „Mutatvány a szerző sajtó alatt levő új novellás könyvéből.”; első sor/mondat: „Ősz volt.”; annotáció: „Verstárgyak” összefoglaló cím alatt; lásd FJ2/131 és 2479 is; kötetben: BE, 50–51: „Vers-tárgyak. Az öreg kertész”.]

233. Kosztolányi Dezső: „Magány”, *Egyetemi Lapok*, XXII [VI!]. évf. 4. sz., 1909. máj. 5., 4. [Műfaj: tárcanovella; jegyzetben: „Mutatvány a szerző sajtó alatt levő új novellás könyvéből.”; első sor/mondat: „Most még az utcán vagyok a kíváncsi tekintetek keresztüzében.”; annotáció: „Verstárgyak” összefoglaló cím alatt; lásd FJ2/113: „Magány. A »Dalok« ciklusból” és 134 és 2481 is; kötetben: BE, 52–53: „Vers-tárgyak. Magány”.]

234. Kosztolányi Dezső: „A bölcs árnyéka”, *Egyetemi Lapok*, XXII [VI!]. évf. 4. sz., 1909. máj. 5., 4. [Műfaj: tárcanovella; jegyzetben: „Mutatvány a szerző sajtó alatt levő új novellás könyvéből.”; első sor/mondat: „Az ősz platonista sokat szenvedett.”; annotáció: „Verstárgyak” összefoglaló cím alatt; lásd FJ2/27: „A philosophus árnyéka” és 135 és 2483 is; kötetben: BE, 53–55: „Vers-tárgyak. A bölcs árnyéka”.]

235. Kosztolányi Dezső: „Tücsökdal az éjszakában”, *Egyetemi Lapok*, XXII [VI!]. évf. 4. sz., 1909. máj. 5., 4–5. [Műfaj: tárcanovella; jegyzetben: „Mutatvány a szerző sajtó alatt levő új novellás könyvéből.”; első sor/mondat: „Valamikor – két vagy három éve lehet már – gyorsvonaton robogtam egy nyári szürkületkor.”; annotáció: „Verstárgyak” összefoglaló cím alatt ; kötetben: BE, 55–56: „Vers-tárgyak. Tücsökdal az éjszakában”.]

1910.

236. Kosztolányi Dezső: „Szombat délután”, *Egyetemi Lapok*, XXII [VII!]. évf. 14. sz., 1910. okt. 20., 12–13. [Műfaj: novella; első sor/mondat: „Szombat délután volt, de ez nem nagyon fontos a történetre...”; kötetben: BE, 61–65.]

MÚFORDÍTÁSOK

1909.

237. D'Annunzio, Gabriele: „A nap keselyűje”, ford. Kosztolányi Dezső, *Egyetemi Lapok*, XXII [VI!]. évf. 3. sz., 1909. ápr. 20., 6. [Műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: „Ha elmerengnek olykor álmodozva”; kötetben: MK1, 400, MK2/3. köt., 149.]

238. Graf, Arturo: „Volt egyszer...”, ford. Kosztolányi Dezső, *Egyetemi Lapok*, XXII [VI!]. évf. 3. sz., 1909. ápr. 20., 6. [Műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: „Volt egyszer, egyszer... Micsoda?”; lásd FJ2/3416: „Volt egyszer” is; kötetben: MK1, 404: „Volt egyszer”, MK2/3. köt., 145: „Volt egyszer”.]

239. Giuseppe Carducci [=Carducci, Giosuè]: „Az ökör”, ford. Kosztolányi Dezső, *Egyetemi Lapok*, XXII [VI!]. évf. 5. sz., 1909. máj. 22., 13. [Műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: „Szeretlek, ó szelid ökör! Belőled”; kötetben: MK1, 410, MK2/3. köt., 132.]

Esztenő (1918-1919)

(1918–1919) Politikai, szépirodalmi havilap. Felelős szerkesztője Hatvany Lajos volt. Szerkesztette Karinthy Frigyes és Kosztolányi Dezső. Tulajdonosa a Pesti Napló Rt., kiadta Vári Dezső. Nyomta a Pallas Nyomda.

1918.

240. Kosztolányi Dezső: „Henry Barbusse: Tűz”, *Esztenő*, I. évf. 1. sz., 1918. jan., 170–173. [Rovat: Könyvek; műfaj: recenzió; első sor/mondat: „Bizonyos, hogy ennek a háborúnak irodalmi remekművet is kell teremnie?”]

241. Kosztolányi Dezső: „Csillagok”, *Esztenő*, I. évf. 3. sz., 1918. márc., 15–16. [Műfaj: vers; első sor/mondat: „Diákkoromba, vékony kis legényke / fölnéztem a didergő csillagokra.”; kötetben: BFP, 13–14: „Diákkoromban, vékony kis legényke”, KB, 60–61, ÖGyK, 208–209: „Diákkoromban, vékony kis legényke”.]

242. Kosztolányi Dezső: „Hitves”, *Esztenő*, I. évf. 3. sz., 1918. márc., 17–18. [Műfaj: vers; első sor/mondat: „Még hozzád vágyik egyre e beteg szív”; kötetben: BFP, 69–70: „Még hozzád vágyik egyre a beteg szív”, KB, 9–10, ÖGyK, 181.]

243. Kosztolányi Dezső: „Orvosi konzilium. Dr. Ferenczi Sándor ideg orvos nyilatkozik a háború és béke kérdéséről az *Esztenő* olvasóközönségének”, *Esztenő*, I. évf. 4. sz., 1918. ápr., 5–16. [Műfaj: interjú; első sor/mondat: „Egyik barátom a háború elején azt mondta, hogy az emberiség csak úgy látja be az igazságot, ha az egyik szemét kiszúrják.”]

244. [Szerző nélkül]: „Páris bombatűzben”, *Esztenő*, I. évf. 4. sz., 1918. ápr., 143–144. [Rovat: Napló. Budapest; műfaj: bevezető + vers; első sor/mondat: „Victor Hugó mint hatvankilenc éves aggastyán végigélte Páris ostromát, két unokájával, a két éves George-zsal és a hat hónapos Jeanne-nal együtt”; annotáció: áprilisi keltezéssel. Benne: Victor Hugo *Levél egy hölgyhöz* című verse részletének fordítása – lásd *Műfordítások*.]

245. Kosztolányi Dezső: „Sándor Imre: Boldogság”, *Esztenő*, I. évf. 5. sz., 1918. máj., 125–126. [Rovat: Könyvek; műfaj: recenzió; első sor/mondat: „Az irodalom boltosai azt mondják, hogy a novella haldoklik.”]

246. Kosztolányi Dezső: „Verés”, *Esztenő*, I. évf. 6. sz., 1918. jún., 17–18. [Műfaj: vers; első sor/mondat: „Hogy vertek engem, kisfiam, nőm, / Kiket szeretek, édesek.”; kötetben: BFP, 55–56: „Hogy vertek engem, kisfiam, nőm”, KB, 15–16, ÖGyK, 184–185.]

247. Kosztolányi Dezső: „Otto Rung: Titokzatos hatalmak”, *Esztenő*, I. évf. 7. sz., 1918. júl., 132–133. [Rovat: Könyvek; műfaj: recenzió; első sor/mondat: „Azt kell hinnem, hogy nemcsak a szlávoknak vannak meg a franciáik, a lengyelek, de a skandináv népeknek is.”]

248. Kosztolányi Dezső: „Andrejev Leonyid: A háború igája”, *Esztenő*, I. évf. 8. sz., 1918. aug., 136–139. [Rovat: Könyvek; műfaj: recenzió; első sor/mondat: „Most érkezett kezemhez Andrejev Leonid-nak új regénye, melyet az orosz kéziratból fordítottak németre.”]

1919.

249. Kosztolányi Dezső: „Megölték őt. B. J. honvédhadnagy emléke”, *Esztenő*, II. évf. 1. sz., 1919. jan., 50–51. [Műfaj: vers; jegyzetben: „Az egykori cenzura nem engedélyezte.”; első sor/mondat: „Megölték őt. Megölték.”; kötetben: KB, 107–108: „Gyászkar”, ÖGyK, 194–195:

„Gyászkar”.]

250. Kosztolányi Dezső: „Barta Sándor: Vörös lobogó”, *Eszendő*, II. évf. 2. sz., 1919. febr., 137–140. [Rovat: Könyvek; műfaj: recenzió; első sor/mondat: „Nem pártköltészet, mintahogy a címe után hinnők.”]

251. Kosztolányi Dezső: „Kiadatlan Ady-vers”, *Eszendő*, II. évf. 2. sz., 1919. febr., 157–158. [Rovat: Napló; műfaj: tudósítás; első sor/mondat: „Kosztolányi Dezső közli: Bíró Jánostól, Bíró Lajosnak Amerikába kivándorolt testvéröccsétől, ki annakidején Nagyváradon ujságíróskodott, körülbelül tíz évvel ezelőtt ajándékba kaptam egy könyvet, Szilágyi Gézának teljesen elfogyott első verses kötetét, a Tristiáét, mely Silberstein Ötvös Adolf előszavával jelent meg.”]

MÚFORDÍTÁSOK

1918.

252. Jammes, Francis: „Van egy pipám”, ford. Kosztolányi Dezső, *Esztenő*, I. évf. 1. sz., 1918. jan., 113–114. [Műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: „Van egy pipám, fából, fekete, gömbölyű.”; annotáció: „Három francia vers” összefoglaló cím alatt; kötetben: MK2/1. köt., 182–183.]

253. Jammes, Francis: „Szeretem a jó...”, ford. Kosztolányi Dezső, *Esztenő*, I. évf. 1. sz., 1918. jan., 114–116. [Műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: „Szeretem a jó szamarat.”; annotáció: „Három francia vers” összefoglaló cím alatt; kötetben: MK2/1. köt., 178–181.]

254. Jammes, Francis: „Az árva ördögöt...”, ford. Kosztolányi Dezső, *Esztenő*, I. évf. 1. sz., 1918. jan., 116–117. [Műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: „Az árva ördögöt nevetnéd, ha szemedbe”; annotáció: „Három francia vers” összefoglaló cím alatt; kötetben: MK2/1. köt., 181–182.]

255. Hugo, Victor: „Levél egy hölgyhöz”, [ford. Kosztolányi Dezső], *Esztenő*, I. évf. 4. sz., 1918. ápr., 143–144. [Rovat: Napló. Budapest; műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: „Páris – a szörnyű s víg – küzd. Csókolom kezét.”; annotáció: áprilisi keltezéssel, *Páris bombatűzben* című bevezetővel; lásd FJ2/3461: „Levél egy hölgyhöz, melyet léghajóval küldtem el 1871 január 12-én” is; kötetben: MK2/1. köt., 29–30.]

256. Rilke, Rainer Maria: „Hullamosó nők”, ford. Kosztolányi Dezső, *Esztenő*, I. évf. 8. sz., 1918. aug., 119–120. [Műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: „Már hozzászoktak lassan. Ámde most a / cselédlámpás föllobogott ijedten”; kötetben: MK2/2. köt., 166–167.]

Élet (1909-1914)

(1909–1919, 1921–1944) Szépirodalmi és kritikai hetilap. Főmunkatársai Prohászka Ottokár és Szemere György voltak (később csak Prohászka Ottokár), szerkesztette Glattfelder Gyula, majd Andor József, 1910 szeptemberétől Izsóf Alajos, 1912-től Pethő Sándor társszerkesztővel. 1914-től ismét Andor József a szerkesztő, azt követően pedig Anka János. 1924-től Alszeghy Zsolt is szerkesztő, végül pedig 1934-től Erdősi Károly szerkeszti. Tulajdonosa kezdetben a Szent Imre Collegium, majd Glattfelder Gyula, később a Regnum Marianum Egyesület – melynek Krywald Ottó volt az igazgatója –, 1915-től az Élet Irodalmi és Nyomdai Rt. – szintén Krywald vezetésével –, 1934-től pedig a Szent István Társulat, melyet Giesswein Sándor vezetett. Kiadta Laiszky Jenő, utána Erdősi Károly, 1939-től pedig Takáts Ernő. Nyomta a Stephaneum Nyomda, 1924-től az Élet Irodalmi és Nyomdai Rt., végül a Stephaneum Nyomda és Könyvkiadó, majd a Szent István Társulat Egyesített Üzemei Rt. [Voit szerint: kiadó Laiszky Jenő, majd 1934 januárjától Erdősi Károly.]

1909.

257. V. [=Kosztolányi Dezső]: „Karácsonyfa-erdő”, *Élet*, I. évf. 1. sz., 1909. jan. 3., 37. [Rovat: Az Élet; műfaj: tárca; első sor/mondat: „Karácsony felé a főváros trachit-kockáin egyszerre kivirul egy csodálatos, fantasztikus, vadregényes fenyőerdő.”]

258. Vampa. [=Kosztolányi Dezső]: „Lelki kalandok. Irta Szini Gyula”, *Élet*, I. évf. 1. sz., 1909. jan. 3., 38–39. [Rovat: Kultúra; műfaj: recenzió; első sor/mondat: „Mai novellaírótól nem igen kérhetem számon az egyéniségét.”]

259. V. [=Kosztolányi Dezső]: „Lelkek rengése”, *Élet*, I. évf. 2. sz., 1909. jan. 10., 63. [Rovat: Az Élet; műfaj: tárca; első sor/mondat: „Megindultak a hegyek és a vizek és a koplaló Föld egy harapásra megebédelt kétszázezer embert.”]

260. V. [=Kosztolányi Dezső]: „A titokzatos szám”, *Élet*, I. évf. 2. sz., 1909. jan. 10., 63. [Rovat: Az Élet; műfaj: tárca; első sor/mondat: „A Karácsonyest és a Szilveszter-éjszaka közötti időben megereszkedik kissé az ember kedélye.”]

261. V. [=Kosztolányi Dezső]: „A guillotine”, *Élet*, I. évf. 3. sz., 1909. jan. 17., 100. [Rovat: Az Élet; műfaj: tárca; első sor/mondat: „A guillotine hosszú pihentetés után újra működött Bethumben és Emil Henry feje annak rendje és módja szerint belegurult a fűrészporos kosárba.”]

262. V. [=Kosztolányi Dezső]: „Egy véres ember az utcán”, *Élet*, I. évf. 3. sz., 1909. jan. 17., 100. [Rovat: Az Élet; műfaj: tárca; első sor/mondat: „Pár nappal ezelőtt egy ember feküdt a József-köruton.”]

263. Vampa. [=Kosztolányi Dezső]: „Hamlet”, *Élet*, I. évf. 3. sz., 1909. jan. 17., 101–102. [Rovat: Kultúra; műfaj: színikritika; első sor/mondat: „Bernard Shaw írja egy essayjében, hogy Shakespeare egy unalmas félisten volt és csak írásai révén lett a közönség kortársává.”; annotáció: Shakespeare drámájának bemutatójáról a Magyar Színházban.]

264. Vampa. [=Kosztolányi Dezső]: „Verhaeren”, *Élet*, I. évf. 4. sz., 1909. jan. 24., 121–122. [Műfaj: portré; első sor/mondat: „Maeterlin[c]k mostan egy középkori bencés kolostorban lakik.”]

265. Vampa. [=Kosztolányi Dezső]: „Edgar Poe”, *Élet*, I. évf. 5. sz., 1909. jan. 31., 169–170. [Műfaj: portré; mottó: „»May days have been a dream.« E. P.”; első sor/mondat: „Egy finom, különös poéta-fej.”]

- 266.** Vampa. [=Kosztolányi Dezső]: „Farsangi glosszák”, *Élet*, I. évf. 6. sz., 1909. febr. 7., 200. [Rovat: Az Élet; műfaj: tárcanovella; első sor/mondat: „A haldokló báléjszakán, hogy a hajnal kékre mázolta a táncterem izzadt ablakait, egy ősz orvos kivette az óráját s józanul, komolyan és higgadtan szólásra emelkedett.”]
- 267.** Kosztolányi Dezső: „Sakk matt”, *Élet*, I. évf. 7. sz., 1909. febr. 14., 227–229. [Műfaj: novella; első sor/mondat: „Egyszer este az apám sugárzó arccal jött a szobába.”; lásd FJ2/33: „Egy sakkjátszma. A »Bácskai Hírlap« eredeti tárcája” és 2477: „Lázadás” is; kötetben: BE, 98–105.]
- 268.** V. [=Kosztolányi Dezső]: „Éjjeli menedékhely”, *Élet*, I. évf. 7. sz., 1909. febr. 14., 235. [Rovat: Az Élet; műfaj: tárcsa; első sor/mondat: „Egy razzia csodálatos fényt vetett Budapest titokzatos életére.”]
- 269.** V. [=Kosztolányi Dezső]: „Árvizi csendélet”, *Élet*, I. évf. 7. sz., 1909. febr. 14., 235. [Rovat: Az Élet; műfaj: tárcsa; első sor/mondat: „Az árvíz hamarosan megteremtette a maga romantikáját.”]
- 270.** Vampa. [=Kosztolányi Dezső]: „A vadkacsa. Ibsen darabja. A Nemzeti Színház bemutatója”, *Élet*, I. évf. 7. sz., 1909. febr. 14., 236–238. [Rovat: Kultúra; műfaj: színikritika; első sor/mondat: „Gegers Verle tizenhat évi távollét után hazajön az apja házához.”]
- 271.** Vampa. [=Kosztolányi Dezső]: „Görög tavasz. Gerhart [!] Hauptmann új könyve”, *Élet*, I. évf. 9. sz., 1909. febr. 28., 297. [Rovat: Kultúra; műfaj: recenzió; mottó: „»Die Sehnsucht der Seele geht nach Land, der Sehnsucht des Seefahrers darin ähnlich.« G. Hauptmann (Griech. Frühling).”; első sor/mondat: „Ha elolvassuk Hauptmann új könyvét, nyugodtabbak leszünk.”]
- 272.** Vampa. [=Kosztolányi Dezső]: „Egy beteg naplója”, *Élet*, I. évf. 9. sz., 1909. febr. 28., 300–301. [Rovat: Az Élet; műfaj: tárcanovella; első sor/mondat: „Reggel félhatkor. Felébredek.”]
- 273.** Vampa [=Kosztolányi Dezső]: „Belgrádi napló. Az Élet kiküldött tudósítójától”, *Élet*, I. évf. 12. sz., 1909. márc. 21., 396–398. [Közcímek: Rongyos szerb fiúk / Belgrád kulturája / A szerb művészet / Egy óra a korzón / Piros korcsmaablakok / Rat! Rat! / Politika a vonatfülkében; rovat: Az Élet; műfaj: mozaikok; első sor/mondat: „Este hét óra felé lehetett.” / „Magam is erről gondolkodom.” / „A népek izlését már a vonatablakból lehet megfigyelni.” / „Este nyolc óra felé elcsendesül a város.” / „Szerbia részeg.” / „Hajnali hat órakor a vonatból még egyszer látom Belgrádot”; annotáció: „Belgrád, március 10.” keltezéssel; kötetben: Tinta, 126–130: „Belgrádi képek”.]
- 274.** Vampa. [=Kosztolányi Dezső]: „Szerb mozaik. Az Élet kiküldött tudósítójától”, *Élet*, I. évf. 13. sz., 1909. márc. 28., 430–431. [Rovat: Az Élet; műfaj: tárcsa; első sor/mondat: „A gyorsvonat nyolc perc alatt vágta a magyar határról Belgrádba.”; annotáció: „Belgrád, március 12.” keltezéssel; kötetben: Tinta, 125–126: „Belgrádi képek”.]
- 275.** Vampa. [=Kosztolányi Dezső]: „Tavaszi gyász. Jegyzetek egy kis gyermek naplójához”, *Élet*, I. évf. 14. sz., 1909. ápr. 4., 440–442. [Műfaj: mozaikok; első sor/mondat: „Minden értékes emlékünknél a gyermekkorban van eltemetve.” / „Platon beszél egy emberről, aki születése óta börtönben él, sohasem lát napfényt s aztán egyszerre kilép a világba és megrohanják a napfényes, illatos, lármás impressziók.” / „Ezekből a gyermekkori tavaszokból maradt reám egy értékes emlék, valami édes szorongás, valami várakozás és fájdalom, a tavaszi gyász, amely még ma is állandóan kísért, ha megindul a természet ütérvérése.” / „Micsoda színekkel festette ki a friss gyerekfantázia a megváltás misztériumát!” / „Évekkel ezelőtt egy könyvben is megtaláltam.”]

- 276.** Vampa. [=Kosztolányi Dezső]: „Szinházak. I. A zöld kakadu”, *Élet*, I. évf. 15. sz., 1909. ápr. 11., 494–496. [Rovat: Kultúra; műfaj: színikritika; első sor/mondat: „Abból a groteszk játékból, melyet a *Magyar Színház* a mult héten mutatott be, egy új *Schnitzlert* ismertünk meg.”]
- 277.** Vampa. [=Kosztolányi Dezső]: „Szinházak. II. Oedipus király”, *Élet*, I. évf. 15. sz., 1909. ápr. 11., 496. [Rovat: Kultúra; műfaj: színikritika; első sor/mondat: „Mikor a *Nemzeti Színházba* mentem, az athéni theatronra gondoltam, melynek napfény volt a villanya és a szabad ég a takarója”; annotáció: Szophoklész tragédiájának bemutatójáról.]
- 278.** Kosztolányi Dezső: „Franek halála”, *Élet*, I. évf. 17. sz., 1909. ápr. 25., 550–552. [Műfaj: novella; első sor/mondat: „A trombitásnak, az öreg Franeknek arca még piros volt, járása vidám és könnyű, de lelke mélyén a halál csirái fakadoztak.”; lásd FJ1/295: „Beethoven” + FJ2/2476: „A cseh trombitás” is; kötetben: BE, 71–78: „A cseh trombitás”.]
- 279.** V – a. [=Kosztolányi Dezső]: „Susanne Després”, *Élet*, I. évf. 17. sz., 1909. ápr. 25., 560. [Rovat: Kultúra; műfaj: portré; első sor/mondat: „Mikor most két estén egymásután láttam Susanne Desprèst játszani, meggyőződéssé csontosodott bennem egy régi impresszióm, amit már évekkel ezelőtt szereztem róla és játékáról, az, hogy senkise tud úgy beszélni, mint ő és az ő finomságokkal telehimezett, gazdag és izléses művészetének súlypontja tulajdonképen a beszédén nyugszik.”]
- 280.** Vampa. [=Kosztolányi Dezső]: „Husvétí könyvekről”, *Élet*, I. évf. 17. sz., 1909. ápr. 25., 561. [Rovat: Kultúra; műfaj: recenziók; első sor/mondat: „Kedves szerkesztő úr, ön egy csomó verseskönyvet adott nekem egy hosszú és unalmas husvétí utazásra, hogy az *Élet* olvasóinak beszámoljak róluk és – amint szokás – husvétí perspektívát tárjak föl a tavaszi versirodalmat illetőleg.”; annotáció: Farkas Imre, Kuthy Sándor és Gellért Oszkár versesköteteiről.]
- 281.** V – a. [=Kosztolányi Dezső]: „Jegyzetek az új német líráról. Ein Brevier zeitgenössischer Lyrik. Ausgewählt von St. Federmann”, *Élet*, I. évf. 18. sz., 1909. máj. 2., 592. [Rovat: Kultúra; műfaj: recenzió; első sor/mondat: „Egy új német anthológia jelent meg – rövid tíz év leforgása alatt, míg az újnémet líra fogalommá vált, legalábbis a tizedik, – amely a német lírát és a líra igazi értelmét új világításba állítja.”]
- 282.** Vampa. [=Kosztolányi Dezső]: „Régiek és újak”, *Élet*, I. évf. 19. sz., 1909. máj. 9., 599–600. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „A kávéház tükörelablakai előtt, ahol a fiatal írók ülnek, a kora délután óraiban, mindennap elhalad egy bozontos, szőke szakállú férfi és pár pillanatig a fiatalok számára fagyasztja a vitát.”; annotáció: a régi és az új írógenerációkról.]
- 283.** Kosztolányi Dezső: „Az órás”, *Élet*, I. évf. 26. sz., 1909. jún. 27., 839–840. [Műfaj: novella; első sor/mondat: „Csak a szememet kell lehunynom és újra Párisban vagyok.”; lásd FJ2/194: „Louise anyó meséje” és 2488: „Párizsi mese” is.]
- 284.** Kosztolányi Dezső: „Lamentációk”, *Élet*, I. évf. 30. sz., 1909. júl. 25., 121–122. [Rovat: Kultúra; műfaj: recenzió; első sor/mondat: „Most megfeledkezem mindenről, amit ezen a helyen ezzel a könyvvel kapcsolatban el lehetne és kellene mondani s mértékül és szempontul egyedül a benne uralkodó művészetet véve, arra figyelek, hogy nőtt ki ez a gazdag, csodafinom könyv, a versek új zenéje, a Kemény Simon költészete egy emberből és micsoda eszközökkel hat egyéni, bátor, szuverén művésze.”]
- 285.** Vampa. [=Kosztolányi Dezső]: „Jegyzetek az új dráma kialakulásához”, *Élet*, I. évf. 31. sz.,

1909. aug. 1., 129–131. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „Ha valaki 1793-ban kétkedik a francia forradalomban, a jakobinus bizonyára a lázadó utcára apellál.”]

286. Vampa. [=Kosztolányi Dezső]: „Két levélről”, *Élet*, I. évf. 31. sz., 1909. aug. 1., 153. [Rovat: Kultúra; műfaj: esszé; első sor/mondat: „Pár év előtt irodalmi revükben és néhány külföldi lap vezércikk-hasábjain élénk vita folyt arról, hogy szabad-e, illik-e az író hátrahagyott leveleit közölni.”; annotáció: Anton Pavlovics Csehov hátrahagyott leveleinek közléséről.]

287. Oggi. [=Kosztolányi Dezső]: „Az ihlet pszichológiája. Jegyzetek egy író naplójából”, *Élet*, I. évf. 31. sz., 1909. aug. 1., 154–155. [Rovat: Kultúra; műfaj: esszé; első sor/mondat: „Ma, ha a bírálók valamilyen költeményt meg akarnak dicsérni, azt mondják, hogy az írója a benne megírt érzelmeket és gondolatokat valósággal átélte.”]

288. Vampa. [=Kosztolányi Dezső]: „Pihenni. Egy új igazság és egy jó tanács”, *Élet*, I. évf. 32. sz., 1909. aug. 8., 185. [Rovat: Kultúra; műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „Franciaország, mely mindig leglázasan dolgozott, most minden területen a nyugalomért küzd.”]

289. K[osztolányi]. D[ezső].: „A börtön”, *Élet*, I. évf. 32. sz., 1909. aug. 8., 188–189. [Rovat: Az Élet; műfaj: tárcá; első sor/mondat: „Évekkel ezelőtt külföldön egy kemény és durva ágyon feküdtem betegen.”]

290. Vampa. [=Kosztolányi Dezső]: „Két titkos hatalom”, *Élet*, I. évf. 33. sz., 1909. aug. 15., 217. [Rovat: Kultúra; műfaj: tárcá; első sor/mondat: „Mind a kettő körülöttünk van és mind a kettő maga az élő titok.”]

291. K[osztolányi]. D[ezső].: „A beteg tükre”, *Élet*, I. évf. 33. sz., 1909. aug. 15., 220. [Rovat: Az Élet; műfaj: tárcá; első sor/mondat: „Doktor Kleintjes egy német orvosi folyóiratban súlyos problémákat ad az orvosnak s a lélekbúvárnak.”]

292. Vampa. [=Kosztolányi Dezső]: „Olvasni szem nélkül...”, *Élet*, I. évf. 34. sz., 1909. aug. 22., 250. [Rovat: Kultúra; műfaj: tárcá; első sor/mondat: „A távolbalátás problémájával kapcsolatban pár éve fölmerült az az ígélet, hogy a tudomány a vakoknak visszaadja a látást.”]

293. V – a. [=Kosztolányi Dezső]: „Szieszta”, *Élet*, I. évf. 34. sz., 1909. aug. 22., 252–253. [Rovat: Az Élet; műfaj: tárcá; első sor/mondat: „Megkezdték az asztalbontást. A világ két legnagyobb lapja, a Nineteenth Century s a Figaro egymásután siratja el a régi jó időket, mikor még érkezésünk és kedvünk volt ebéd és vacsora után az asztalnál időzni.”]

294. V – a. [=Kosztolányi Dezső]: „Tengerentúli romantika”, *Élet*, I. évf. 35. sz., 1909. aug. 29., 286–287. [Rovat: Az Élet; műfaj: tárcá; első sor/mondat: „Kanzas államban, a salinai törvényszék széles, üres lépcsőjén egy mumiaarcú asszony tipegett föl lassan, csendeskén.”]

295. Vampa. [=Kosztolányi Dezső]: „Orvosi profilok”, *Élet*, I. évf. 36. sz., 1909. szept. 5., 293–295. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „Budapest ezekben a pillanatokban Európa legérdekesebb városa.”]

296. Vampa. [=Kosztolányi Dezső]: „Dal és gyógyszer”, *Élet*, I. évf. 36. sz., 1909. szept. 5., 319. [Rovat: Kultúra; műfaj: tárcá; első sor/mondat: „Jóságos szívű királyi asszonyok látogatásáról, kik a kórházak termeibe mennek s megsimogatják a szenvedők tüzes homlokát, hasábjait írnak a lapok és dicshimnuszokat zengenek a költők.”]

- 297.** Oggi. [=Kosztolányi Dezső]: „Bohócok világa”, *Élet*, I. évf. 36. sz., 1909. szept. 5., 322–323. [Rovat: Az Élet; műfaj: tárcza; első sor/mondat: „A nyári éjszakában vászon-sátrak alatt halvány gázvilágításnál buggyos ruhájú bohócok hemperegnek.”]
- 298.** Vampa. [=Kosztolányi Dezső]: „Sciencia militans”, *Élet*, I. évf. 37. sz., 1909. szept. 12., 367–368. [Rovat: Az Élet; műfaj: esszé; első sor/mondat: „A rongyos tudósok a tudománynak romantikus alakjai.”]
- 299.** Vampa. [=Kosztolányi Dezső]: „Csevegés az utazásról és az utasokról”, *Élet*, I. évf. 38. sz., 1909. szept. 19., 394–396. [Műfaj: tárcza; első sor/mondat: „Szeretek utazni. A vonatfülkéből rendesen egy csomó emléket viszek magammal.”; lásd FJ2/2491 is.]
- 300.** Vampa. [=Kosztolányi Dezső]: „Csendes szeptemberi esték”, *Élet*, I. évf. 39. sz., 1909. szept. 26., 412–413. [Műfaj: tárcza; első sor/mondat: „Ezek az első csendes szeptemberi esték.”]
- 301.** Vampa. [=Kosztolányi Dezső]: „Az orvos joga”, *Élet*, I. évf. 39. sz., 1909. szept. 26., 432–433. [Rovat: Az Élet; műfaj: tárcza; első sor/mondat: „Pár héttel ezelőtt az orvoskongresszuson az orvosi titoktartásról, az orvosi beavatkozás jogáról vitatkoztak Budapesten.”]
- 302.** Oggi. [=Kosztolányi Dezső]: „Vasárnapi strófák”, *Élet*, I. évf. 40. sz., 1909. okt. 3., 461–462. [Rovat: Kultúra; műfaj: tárcza; első sor/mondat: „Szép a küzködő munkás, midőn a hőségtől égő síkon megfeszül, mint valami ércszobor.”]
- 303.** Vampa. [=Kosztolányi Dezső]: „Pádua hercegnője”, *Élet*, I. évf. 40. sz., 1909. okt. 3., 462–463. [Rovat: Kultúra; műfaj: színikritika; első sor/mondat: „Oscar Wilde nem ok nélkül hordta Balzac ezüsthózzangyús sétatálcáját és nem pusztán hóborból vette meg Carlyle nagy fekete íróasztalát.”; annotáció: a Magyar Színház előadásáról; lásd FJ2/184: „A páduai hercegnő” is.]
- 304.** Vampa. [=Kosztolányi Dezső]: „A sinek mellett”, *Élet*, I. évf. 42. sz., 1909. okt. 17., 528–529. [Rovat: Az Élet; műfaj: tárcanovella; első sor/mondat: „Átkozott, rozzant kunyhóban lakott a vasuti őr a messze Campagna egy kicsiny föld-foltján.”]
- 305.** Kosztolányi Dezső: „Ida regénye”, *Élet*, I. évf. 43. sz., 1909. okt. 24., 548–552. [Műfaj: elbeszélés; első sor/mondat: „I. A csengetyűk álmosan berregtek az állomás udvarán.”; lásd FJ2/2473: „Róza” is; kötetben: VM, 3–23: „A vonat megáll”.]
- 306.** Vampa. [=Kosztolányi Dezső]: „A természet bolondjai”, *Élet*, I. évf. 43. sz., 1909. okt. 24., 559–560. [Rovat: Kultúra; műfaj: tárcza; első sor/mondat: „Egy német lap ijesztő statisztikát közöl az ideai turista-szerencsétlenségekről.”]
- 307.** Vampa. [=Kosztolányi Dezső]: „A halál automobilja”, *Élet*, I. évf. 43. sz., 1909. okt. 24., 562–563. [Rovat: Az Élet; műfaj: tárcza; első sor/mondat: „Megjelent az első, jön utána a második, harmadik, számot kap és rendőri engedélyt s lassan-lassan megszokják, észre sem veszik a halottaskocsivá öltöztetett autóbilt s a főváros zürzavarában szürkén, unalmasan fog előre prüsszkölni, mint a levélhordó, vagy a bankár úr gépkocsija.”]
- 308.** Oggi. [=Kosztolányi Dezső]: „A nyelvtanulásról”, *Élet*, I. évf. 46. sz., 1909. nov. 14., 657–659. [Rovat: Kultúra; műfaj: esszé; első sor/mondat: „Multkor vitám volt egy intelligens és kedves angollal.”]

- 309.** Kosztolányi Dezső: „A gyászruhás nő”, *Élet*, I. évf. 47. sz., 1909. nov. 21., 678–680. [Műfaj: novella; első sor/mondat: „Sápadtan nézte a vihart. Reszketett.”; lásd FJ2/2493 is.]
- 310.** V – a. [=Kosztolányi Dezső]: „Lalla Radha és egyéb műfordítások”, *Élet*, I. évf. 47. sz., 1909. nov. 21., 690. [Rovat: Kultúra; műfaj: recenzió; első sor/mondat: „Úgy találom, hogy ezek a költemények csak akkor tűnnek szembe, csak akkor emelkednek igazi értékükre, ha összevetjük az eredetiekkel és megállapítjuk, hogy a műfordító, Zsoldos Benő, becsületes, jóhiszemű és értékes munkát végzett.”]
- 311.** V – a. [=Kosztolányi Dezső]: „Az éhség joga”, *Élet*, I. évf. 47. sz., 1909. nov. 21., 691–692. [Rovat: Az Élet; műfaj: tárcsa; első sor/mondat: „Egy éhes ember ácsorgott a pékműhely előtt.”]
- 312.** Vampa. [=Kosztolányi Dezső]: „A dán koszorúslány”, *Élet*, I. évf. 48. sz., 1909. nov. 28., 724–725. [Rovat: Az Élet; műfaj: tárcsa; első sor/mondat: „Egy Andersen-mese, amely megtörtént. A leány, a tizennyolcéves boldogságtól remegő fehérség, a tükör előtt készül az esküvőre.”]
- 313.** Kosztolányi Dezső: „Budai novella”, *Élet*, I. évf. 49. sz., 1909. dec. 5., 734–736. [Műfaj: novella; első sor/mondat: „Prasz Kázmér húszéves volt és ekkor – egy reggelen – elhatározta, hogy átmegy Pestről Budára.”]
- 314.** Vampa. [=Kosztolányi Dezső]: „A gyermek arca”, *Élet*, I. évf. 50. sz., 1909. dec. 12., 776–778. [Műfaj: tárcsa; első sor/mondat: „Sokszor elnézek egy arcképet, egy kis gyerek arcképét és rajta tanulmányozom a gyermek fiziognomiáját. A saját arcképem ez.”]
- 315.** Vampa. [=Kosztolányi Dezső]: „Szegény kis fiúk, szegény kis leányok”, *Élet*, I. évf. 52. sz., 1909. dec. 26., 873–874. [Rovat: Az Élet; műfaj: tárcsa; első sor/mondat: „Egy hirneves orosz pedagógus mostanában világraszóló reformmal akarta előbbre vinni a nevelés ügyét.”]
- 1910.**
- 316.** Vampa. [=Kosztolányi Dezső]: „Vampa levele. Azokról, akiknek irunk”, *Élet*, II. évf. 2. sz., 1910. jan. 9., 59–60. [Rovat: Az Élet; műfaj: tárcsa; első sor/mondat: „Ezen a helyen minden héten találkozni szeretnék az olvasóval.”]
- 317.** Vampa. [=Kosztolányi Dezső]: „Vampa levele. Világ vége”, *Élet*, II. évf. 3. sz., 1910. jan. 16., 93–95. [Rovat: Az Élet; műfaj: tárcanovella; első sor/mondat: „Együtt ültem a kedves és jó fehérhajú csillagással, akit már gyermekkorom óta szeretek.”]
- 318.** Vampa. [=Kosztolányi Dezső]: „Vampa levele. Szerelmes levelek”, *Élet*, II. évf. 4. sz., 1910. jan. 23., 128–129. [Rovat: Az Élet; műfaj: tárcsa; első sor/mondat: „Egy francia lap mostan nagy garral hozza Musset szerelmes leveleit, melyeket Jules Troubat adott át az Akadémiának.”]
- 319.** Kosztolányi Dezső: „A vak”, *Élet*, II. évf. 5. sz., 1910. jan. 30., 156–157. [Műfaj: novella; első sor/mondat: „(Ennek a rövid és csendes történetnek csak két szereplője van.)”]
- 320.** Vampa. [=Kosztolányi Dezső]: „Vampa levele. Fanyar farsang”, *Élet*, II. évf. 5. sz., 1910. jan. 30., 161–162. [Rovat: Az Élet; műfaj: tárcsa; első sor/mondat: „Multkor a bál vége felé, fél öt órakor a terem egyik sarkában egy hölgygel filozofáltam.”]
- 321.** Vampa. [=Kosztolányi Dezső]: „Vampa levele. Páris, a romantikus”, *Élet*, II. évf. 6. sz., 1910.

febr. 6., 193–195. [Rovat: Az Élet; műfaj: tárcá; első sor/mondat: „Ha valaki tavaly ilyenkor, mikor a párisi aszfalton sétáltam, elmondja az idei vízkatasztrófa részleteit, bizonyosan a szemébe nevetek.”]

322. Kosztolányi Dezső: „Mária...”, *Élet*, II. évf. 7. sz., 1910. febr. 13., 214–216. [Műfaj: novella; első sor/mondat: „A szerkesztő felesége büszkén, mint egy páva, végig sétált a szobán.”; lásd FJ2/127: „A szerkesztő felesége. A »Bácskai Hírlap« eredeti tárcája” is; kötetben: VM, 24–36: „Mária”.]

323. Vampa. [=Kosztolányi Dezső]: „Vampa levele. Irodalmi furcsaságok”, *Élet*, II. évf. 7. sz., 1910. febr. 13., 225–226. [Rovat: Az Élet; műfaj: tárcanovella; első sor/mondat: „Egy író ezt írta a naplójába: – Irigy vagyok.”]

324. Vampa. [=Kosztolányi Dezső]: „Vampa levele. Apróhirdetések”, *Élet*, II. évf. 8. sz., 1910. febr. 20., 259. [Rovat: Az Élet; műfaj: tárcá; első sor/mondat: „Ah, az eső. Az örök, lanyha téli eső. Kezemben itt szorongatom az ujságot és már egy órája nem tudok előre vergődni.”]

325. Vampa. [=Kosztolányi Dezső]: „Vampa levele. A kis gyilkos”, *Élet*, II. évf. 9. sz., 1910. febr. 27., 293–294. [Rovat: Az Élet; műfaj: tárcá; első sor/mondat: „Jánossy Aladár picike ember. Nemcsak azért, mert még a katonamértéket sem üti meg.”]

326. Vampa. [=Kosztolányi Dezső]: „Vampa levele. Eleven reklám”, *Élet*, II. évf. 10. sz., 1910. márc. 6., 327–328. [Rovat: Az Élet; műfaj: tárcá; első sor/mondat: „A reklám mindenütt utolér.”]

327. Vampa. [=Kosztolányi Dezső]: „Vampa levele. Vidék”, *Élet*, II. évf. 11. sz., 1910. márc. 13., 361–362. [Rovat: Az Élet; műfaj: tárcá; első sor/mondat: „A tollszár, amivel irok, köpcös, öreg jószág.”]

328. Vampa. [=Kosztolányi Dezső]: „Vampa levele. Petőfi Zoltán”, *Élet*, II. évf. 12. sz., 1910. márc. 20., 396–397. [Rovat: Az Élet; műfaj: esszé; első sor/mondat: „Most, hogy első teljes életrajzát olvasom, megerősödik a régi impresszióm.”; lásd még FJ2/146: „Petőfi Zoltán. A »Bácskai Hírlap« eredeti tárcája” is.]

329. Vampa. [=Kosztolányi Dezső]: „Vampa levele. Válasz egy globetrotternek”, *Élet*, II. évf. 13. sz., 1910. márc. 27., 433–434. [Rovat: Az Élet; műfaj: nyílt levél; első sor/mondat: „Szivemből irigylem önt, uram, aki legutolsó levelét spanyol bélyeggel juttatta hozzám s nemsokára tovább megy és az indiai tavaszt bámulja, alélt virágok közt nézi, hogyan pihen le a nap és megvetően gondol arra a kis kalitkára, ahol én, szegény rab, mozgok.”; annotáció: benne: Charles Baudelaire *Halál, vén kapitány* című versének fordítása – lásd *Műfordítások*.]

330. Kosztolányi Dezső: „A velencei vándor”, *Élet*, II. évf. 15. sz., 1910. ápr. 10., 489–490. [Műfaj: novella; első sor/mondat: „A sóhajok hídjáról egy sebhelyes arcú, deres férfi bámulta a laguna sekély vizét.”]

331. Vampa. [=Kosztolányi Dezső]: „Vampa levele. Kosmetika és halál”, *Élet*, II. évf. 15. sz., 1910. ápr. 10., 500–501. [Rovat: Az Élet; műfaj: tárcá; első sor/mondat: „Egy szegény vidéki leány meghalt, mert kihullott a haja.”]

332. Oggi. [=Kosztolányi Dezső]: „A boldog író. Aktuális feljegyzések Mikszáth Kálmán művészetéről”, *Élet*, II. évf. 16. sz., 1910. ápr. 17., 530–531. [Rovat: Kultúra; műfaj: portré; első

sor/mondat: „Ő a boldog író.”]

333. [Szerző nélkül]: „Római riportok. Az »Élet« kiküldött tudósítójától. Az ünnep”, *Élet*, II. évf. 17. sz., 1910. ápr. 24., 565. [Rovat: Az Élet; műfaj: útirajz; első sor/mondat: „Sebbel-lobbal, nagyon sietve, így a térdemen írhatok csak erről a színes és gazdag ünnepről.”; annotáció: „Róma, 1910. április 16.” keltezéssel.]

334. Vampa. [=Kosztolányi Dezső]: „Római riportok. Tengeren”, *Élet*, II. évf. 18. sz., 1910. máj. 1., 597. [Rovat: Az Élet; műfaj: tárcza; első sor/mondat: „Rettenetes vizek. Iszonyú vizek.”; annotáció: „Róma, 1910. április 23.” keltezéssel.]

335. Vampa. [=Kosztolányi Dezső]: „Római riportok. A vak angol”, *Élet*, II. évf. 18. sz., 1910. máj. 1., 597–598. [Rovat: Az Élet; műfaj: útirajz; első sor/mondat: „Az angolok Rómában is külön kulturát jeleznek.”; annotáció: „Róma, 1910. április 23.” keltezéssel.]

336. Vampa. [=Kosztolányi Dezső]: „Római riportok. A gesztusok népe”, *Élet*, II. évf. 18. sz., 1910. máj. 1., 598. [Rovat: Az Élet; műfaj: útirajz; első sor/mondat: „Róma egy lármás terén fésüket árul egy kikiáltó.”; annotáció: „Róma, 1910. április 23.” keltezéssel; lásd FJ1/3398: „Velence” is; kötetben: Tinta, 109–110: „Római jegyzetek”.]

337. Vampa. [=Kosztolányi Dezső]: „Római riportok. Carne!”, *Élet*, II. évf. 18. sz., 1910. máj. 1., 598–599. [Rovat: Az Élet; műfaj: útirajz; első sor/mondat: „Ilyenkor édes Róma. Félkilenc van.”; annotáció: „Róma, 1910. április 23.” keltezéssel.]

338. Kosztolányi Dezső: „A jó Dagobert király”, *Élet*, II. évf. 19. sz., 1910. máj. 8., 626. [Rovat: Kultúra; műfaj: színikritika; első sor/mondat: „I. André Rivoire verseiben fátyolok, alaktalan szenvedések, messze-messze sirások kísértének.”]

339. Vampa. [=Kosztolányi Dezső]: „Vampa levele. Hofrichter”, *Élet*, II. évf. 19. sz., 1910. máj. 8., 629–630. [Rovat: Az Élet; műfaj: tárcza; első sor/mondat: „Addig, amíg nem tudtuk, hogy ki áll a függöny mögött sötét arccal és gyáván lesütött szemmel, gyűlöltük őt.”]

340. Kosztolányi Dezső: „Az utolsó szavak”, *Élet*, II. évf. 20. sz., 1910. máj. 15., 653–654. [Műfaj: novella; első sor/mondat: „Mikor haldoklott az öcsém, a szobánk egészen átalakult.”]

341. Vampa. [=Kosztolányi Dezső]: „Vampa levele. Vanderdouck statisztikája”, *Élet*, II. évf. 21. sz., 1910. máj. 22., 696–698. [Rovat: Az Élet; műfaj: tárcza; első sor/mondat: „Mindnyájunk legszomorúbb napja, mikor észrevesszük, hogy apánk nem a legerősebb ember.”; annotáció: francia tudós gyerekek körében végzett fölméréséről; lásd FJ1/47: „Apák és fiuk” is.]

342. Oggi. [=Kosztolányi Dezső]: „Egy norvég regényről”, *Élet*, II. évf. 22. sz., 1910. máj. 29., 729–730. [Rovat: Kultúra; műfaj: recenzió; első sor/mondat: „Az írot Bojernernek hívják. Ennél az öt betűnél többet alig tudok róla.”; annotáció: Johan Bojer regényéről; lásd FJ1/23: „Bojer” is.]

343. Kosztolányi Dezső: „[Mélyen tisztelt szerkesztő úr!]”, *Élet*, II. évf. 25. sz., 1910. jún. 19., 828. [Műfaj: nyílt levél; első sor/mondat: „Mélyen tisztelt szerkesztő úr! Nekem is lenne pár szavam ebben az ügyben.”; annotáció: Vajda Ernő *A meghamisított Ibsen* című cikkéhez kapcsolódva, szerkesztőségi felvezetéssel: „Kosztolányi Dezső, az *Élet* munkatársa a következő sorok közzétételére kért fel bennünket.”. Henrik Ibsen *Solness építőmesterének* Gömöri Jenő által magyarra fordított változatáról.]

- 344.** Vampa. [=Kosztolányi Dezső]: „Vampa levele. Nyári politika”, *Élet*, II. évf. 25. sz., 1910. jún. 19., 829–830. [Rovat: Az Élet; műfaj: tárcsa; első sor/mondat: „A nyári politika: ez az, amit szeretek.”]
- 345.** Kosztolányi Dezső: „Grasso portréja. Az olasz impressziókból”, *Élet*, II. évf. 26. sz., 1910. jún. 26., 860–861. [Rovat: Kultúra; műfaj: esszé; első sor/mondat: „A színjáték tulajdonképpen akkor kezdődött, mikor Grasso Nápolyba érkezett.”; lásd FJ2/136: „Grasso” is.]
- 346.** Vampa. [=Kosztolányi Dezső]: „Vampa levele. A másodperc művészete”, *Élet*, II. évf. 26. sz., 1910. jún. 26., 862–863. [Rovat: Az Élet; műfaj: esszé; első sor/mondat: „A berlini poéta csatáros, csúnya hajnalon bandukol haza a Frigyesvároson át.”; annotáció: Arno Holz költészetéről.]
- 347.** Vampa. [=Kosztolányi Dezső]: „Vampa levele. Szinpad és irodalom”, *Élet*, II. évf. 27. sz., 1910. júl. 3., 27. [Rovat: Az Élet; műfaj: esszé; első sor/mondat: „Baudelaire, mikor drámát írt, egy ragyogó üvegcsillárról álmodott.”; lásd FJ1/27: „A csillár” is.]
- 348.** Kosztolányi Dezső: „Mint aki a sinek közé esett...”, *Élet*, II. évf. 29. sz., 1910. júl. 17., 73. [Műfaj: vers; jegyzetben: „Részlet Kosztolányi Dezső most megjelent új verseskönyvéből.”; első sor/mondat: „Mint aki a sinek közé esett...”]; annotáció: „A szegény kisgyermek panaszai” összefoglaló cím alatt; lásd FJ1/529 is; kötetben: ÖGyK, 31, SzKP1, 5, SzKP2, 5, SzKP3, 5, SzKP4, 5, SzKP5, 3, SzKP6, 5.]
- 349.** Kosztolányi Dezső: „És látom Őt, a Kisdedet”, *Élet*, II. évf. 29. sz., 1910. júl. 17., 73. [Műfaj: vers; jegyzetben: „Részlet Kosztolányi Dezső most megjelent új verseskönyvéből.”; első sor/mondat: „És látom Őt, a Kisdedet.”]; annotáció: „A szegény kisgyermek panaszai” összefoglaló cím alatt; lásd FJ1/530: „És látom Őt, a kisdedet” is; kötetben: ÖGyK, 31–32: „És látom Őt, a kisdedet”, SzKP1, 6: „És látom Őt, a kisdedet”, SzKP2, 6: „És látom Őt, a kisdedet”, SzKP3, 5–6: „És látom Őt, a kisdedet”, SzKP4, 6: „És látom Őt, a kisdedet”, SzKP5, 4: „És látom Őt, a kisdedet”, SzKP6, 6: „És látom Őt, a kisdedet”.]
- 350.** Kosztolányi Dezső: „A doktor bácsi”, *Élet*, II. évf. 29. sz., 1910. júl. 17., 73. [Műfaj: vers; jegyzetben: „Részlet Kosztolányi Dezső most megjelent új verseskönyvéből.”; első sor/mondat: „A doktor bácsi.”]; annotáció: „A szegény kisgyermek panaszai” összefoglaló cím alatt; lásd FJ1/162 és 531 is; kötetben: ÖGyK, 32–33, SzKP1, 6–7, SzKP2, 6–7, SzKP3, 6–7, SzKP4, 7, SzKP5, 5–6, SzKP6, 6–7.]
- 351.** Kosztolányi Dezső: „Az iskolában hatvanan vagyunk”, *Élet*, II. évf. 29. sz., 1910. júl. 17., 73. [Műfaj: vers; jegyzetben: „Részlet Kosztolányi Dezső most megjelent új verseskönyvéből.”; első sor/mondat: „Az iskolában hatvanan vagyunk.”]; annotáció: „A szegény kisgyermek panaszai” összefoglaló cím alatt; kötetben: ÖGyK, 37–38, SzKP1, 10, SzKP2, 10, SzKP3, 10–11, SzKP4, 13, SzKP5, 13, SzKP6, 13–14.]
- 352.** Vampa. [=Kosztolányi Dezső]: „Vampa levele. Jó emberek”, *Élet*, II. évf. 29. sz., 1910. júl. 17., 91–92. [Rovat: Az Élet; műfaj: tárcsa; első sor/mondat: „Egy autochton budapesti az udvariasság lélektanán töprengett.”; lásd FJ1/57: „Budapesti udvariasság” is.]
- 353.** Vampa. [=Kosztolányi Dezső]: „Vampa levele. Az írás technikája”, *Élet*, II. évf. 30. sz., 1910. júl. 24., 123–124. [Rovat: Az Élet; műfaj: tárcsa; első sor/mondat: „Egy hosszú nyári utazásra sok-sok könyvvel együtt bevágtam a bőröndömbe Albalat különös és érdekesen buta könyvét, amely

azzal kérkedik, hogy megtaníttja írni az analfabéta emberiséget.”; lásd FJ1/110: „Írók iskolája” is.]

354. Kosztolányi Dezső: „Két világ”, *Élet*, II. évf. 31. sz., 1910. júl. 31., 141–143. [Műfaj: novella; első sor/mondat: „A nászutasok este hétkor érkeztek vissza Nizzából.”]

355. Vampa [=Kosztolányi Dezső]: „Vampa levele. Franciák és magyarok”, *Élet*, II. évf. 31. sz., 1910. júl. 31., 155–156. [Rovat: Az Élet; műfaj: esszé; első sor/mondat: „A »Revue de Hongrie« kiadott mostan két magyar könyvet. Két francia könyvet. Bánk bán-t és Ambrus Zoltán egy csodafinom regényét. Olvassák el, kérem. A magyar olvasónak valóságos szenzáció látni, milyen jól perdülnek mondataink francia sineken.”]

356. Vampa. [=Kosztolányi Dezső]: „A fehér kocsi. Vampa levele”, *Élet*, II. évf. 36. sz., 1910. szept. 4., 317. [Rovat: Heti problémák; műfaj: tárcsa; első sor/mondat: „A fehér kocsi, a fertőtlenítő-intézet nyugodt és alattomos járműve egy délben átrohant a fővároson.”]

357. Kosztolányi Dezső: „Író-fejek. I. Hans Heinz Ewers”, *Élet*, II. évf. 37. sz., 1910. szept. 11., 331–332. [Műfaj: portré; első sor/mondat: „A borzalomnak megvan a maga irodalma.”]

358. Vampa. [=Kosztolányi Dezső]: „Budapest, a szójátszó. Vampa levele”, *Élet*, II. évf. 37. sz., 1910. szept. 11., 349. [Rovat: Heti problémák; műfaj: esszé; első sor/mondat: „A szójáték a legalantasabb szellemeskedés.”]

359. Vampa. [=Kosztolányi Dezső]: „Alföldi por. Vampa levele”, *Élet*, II. évf. 38. sz., 1910. szept. 18., 381. [Rovat: Heti problémák; műfaj: tárcsa; első sor/mondat: „Hervadóban a bácskai pipacs. Valaha ezt a mezei virágot illesztették budapesti írók a bácskai cimerbe.”]

360. Vampa. [=Kosztolányi Dezső]: „Magyar csevegők. Vampa levele”, *Élet*, II. évf. 39. sz., 1910. szept. 25., 413–414. [Rovat: Heti problémák; műfaj: esszé; első sor/mondat: „Csevegők: milyen idegenül mered rám maga a szó is.”]

361. Vampa. [=Kosztolányi Dezső]: „Vasárnapi levél. Chavez álma”, *Élet*, II. évf. 40. sz., 1910. okt. 2., 417. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „Ő gyönyörű és rettenetes álom. Egy pillanatra úgy tetszett vége szakadt.”]

362. Kosztolányi Dezső: „Író-fejek. II. Krúdy Gyula”, *Élet*, II. évf. 40. sz., 1910. okt. 2., 431–432. [Műfaj: portré; első sor/mondat: „Ha utazom és új tájak rohannak elém és új embereket látok, mindig eszembe jut egy-egy író.”]

363. Vampa. [=Kosztolányi Dezső]: „Vasárnapi levél. Iskolatársak”, *Élet*, II. évf. 41. sz., 1910. okt. 9., 449. [Műfaj: vezércikk/novella; első sor/mondat: „Egy barátommal utaztam a villamoson.”]

364. Vampa. [=Kosztolányi Dezső]: „Vasárnapi levél. Futo király”, *Élet*, II. évf. 42. sz., 1910. okt. 16., 481. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „Mielőtt végleg eltűnnék Dom Manuel a látóhatárról, nézzünk utána egy kicsit és bámuljunk meg elsurranó, cingár árnyékát, amint – talán utoljára – a világtörténelem vászonlepedőjére vetődik.”]

365. Vampa. [=Kosztolányi Dezső]: „Vasárnapi levél. Budai séta”, *Élet*, II. évf. 43. sz., 1910. okt. 23., 513. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „Mióta a csillagos hálósipka, a pázsitzöld nyakkendő meg a kávészinű frakk divatba jött, hirtelen megszorult azoknak a száma, akik Budára mennek, a görbe utcákba, a törpe házikókba, egy kis hangulatért.”; kötetben: Mécs1, 41–43: „Budai séta”]

Mécs2, 31–33: „Budai séta”, Mécs3, 31–33: „Budai séta”.]

366. Kosztolányi Dezső: „Író-fejek. III. Jules Renard”, *Élet*, II. évf. 43. sz., 1910. okt. 23., 528–529. [Műfaj: portré; első sor/mondat: „Mikor a tavasszal meghalt Jules Renard és a világ összes lapjai nekrológokban siratták, észrevettem, hogy a nekrológ, ez a hazug és gyűlöletes műfaj igaz lett, becsületes és őszinte, hogy őt parentálta el.”]

367. Vampa. [=Kosztolányi Dezső]: „Vasárnapi levél. Temetők”, *Élet*, II. évf. 44. sz., 1910. okt. 30., 545. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „Szeretem a temetőket.”; kötetben: Tinta, 209–210: „Temetők”.]

368. Vampa. [=Kosztolányi Dezső]: „Vasárnapi levél. Pilvax”, *Élet*, II. évf. 45. sz., 1910. nov. 6., 577. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „Ez most egy szelid kis kávéház, amely meghúzódik a délelőtti csöndben és sűtkérezik és pipiskél benne.”; lásd FJ1/228: „Jegyzetek a Pilvaxról” is; kötetben: Tinta, 151–152: „Pilvax”.]

369. Vampa. [=Kosztolányi Dezső]: „Vasárnapi levél. Kutya-hit”, *Élet*, II. évf. 46. sz., 1910. nov. 13., 609. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „Stockholmból jött haza kétévi távollét után egy művészbáratom s én karon ragadva vezettem a városon és mint előkelő idegent nyomban megkérdeztem, hogy mi lepi meg legjobban a magyar ujságok közül?”]

370. Vampa. [=Kosztolányi Dezső]: „Vasárnapi levél. Egy beteg naplójából”, *Élet*, II. évf. 47. sz., 1910. nov. 20., 641. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „Gyerekkoromban mindig azt kívántam, hogy egy kicsit (nagyon kicsit) beteg legyek.”]

371. Kosztolányi Dezső: „Író-fejek. IV. Juhász Gyula”, *Élet*, II. évf. 47. sz., 1910. nov. 20., 658–659. [Műfaj: portré; első sor/mondat: „Juhász Gyula szerzetesi lélek.”]

372. Vampa. [=Kosztolányi Dezső]: „Vasárnapi levél. A halál költője”, *Élet*, II. évf. 48. sz., 1910. nov. 27., 669. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „Odafordult orvosához, Nikitinhez és azt mondta, hogy meg fog halni.”; annotáció: Lev Nyikolajevics Tolsztojról.]

373. Kosztolányi Dezső: „Testőr. Molnár Ferenc vigjátéka a Vigszínházban”, *Élet*, II. évf. 48. sz., 1910. nov. 27., 692–693. [Rovat: Könyvek, képek, színház, zene; műfaj: színikritika; első sor/mondat: „I. Voltak pillanatok ezen az izgalmas premiéren, amikor a színpad és a nézőtér egybeolvadt, a siker elmosta a rivaldát és mindnyájan egyek lettünk nem is a darab, de a gyönyörű, impozáns, végzetes siker hatása alatt.”]

374. Vampa. [=Kosztolányi Dezső]: „Vasárnapi levél. A szín-ember”, *Élet*, II. évf. 49. sz., 1910. dec. 4., 697. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „Az a mese-alak, amelyről annyit álmodoztam, egy csodapiktör volt.”]

375. Vampa. [=Kosztolányi Dezső]: „Vasárnapi levél. Pénz”, *Élet*, II. évf. 50. sz., 1910. dec. 11., 725. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „Természetesen nem történik meg...”]

376. Oggi. [=Kosztolányi Dezső]: „Szembe a nappal”, *Élet*, II. évf. 50. sz., 1910. dec. 11., 746. [Rovat: Könyvek, képek, színház, zene; műfaj: recenzió; első sor/mondat: „Az a fiatalember, aki ezeket a verseket írta, egy szabad, bátor és egészséges rajongó.”; annotáció: Sík Sándor verseskötetéről.]

377. Vampa. [=Kosztolányi Dezső]: „Vasárnapi levél. Cercle a babakiállításon”, *Élet*, II. évf. 51. sz., 1910. dec. 18., 753. [Műfaj: vezércikk/novella; első sor/mondat: „Hölgyeim – mondta a bolond – kisasszonyok és hercegnők, tündérek, vagy boszorkák, üdvözlöm önöket.”; lásd FJ2/201: „Aranydiók. Három mese rossz fiuknak és rossz leányoknak. A börtönben. A telefonközpontban. Interju a karácsonyi babákkal” is; kötetben: Mécs1, 57–62: „Három mese rossz gyermekeknek. A börtönben. Zengő telefon. Cercle a karácsonyi babákkal”, Mécs2, 49–54: „Három mese rossz gyermekeknek. A börtönben. Zengő telefon. Cercle a karácsonyi babákkal”, Mécs3, 49–54: „Három mese rossz gyermekeknek. A börtönben. Zengő telefon. Cercle a karácsonyi babákkal”.]

378. Vampa. [=Kosztolányi Dezső]: „Vasárnapi levél. Három kis riport”, *Élet*, II. évf. 52. sz., 1910. dec. 25., 781. [Közcímek: [bevezetés] / A vonaton / A börtönben / A telefonközpontban; műfaj: riport/mozaikok; első sor/mondat: „Farkasordító hidegben küldött riportra a szerkesztőm, karácsony éjszakáján.” / „Egy karácsonyéjszaka vonaton utaztam.” / „Elmentem a börtönbe is és megtekintettem a rabok karácsonyát.” / „Gyakran gondolok ezen az estén a telefonkisasszonyokra is, akik – szegények – az angyalok csengetyűzését szeretnék hallani és csak a mi brutális jeleinkre kell figyelniök.”; lásd FJ2/201: „Aranydiók. Három mese rossz fiuknak és rossz leányoknak. A börtönben. A telefonközpontban. Interju a karácsonyi babákkal” is; kötetben: Mécs1, 57–62: „Három mese rossz gyermekeknek. A börtönben. Zengő telefon. Cercle a karácsonyi babákkal”, Mécs2, 49–54: „Három mese rossz gyermekeknek. A börtönben. Zengő telefon. Cercle a karácsonyi babákkal”, Mécs3, 49–54: „Három mese rossz gyermekeknek. A börtönben. Zengő telefon. Cercle a karácsonyi babákkal”.]

379. Kosztolányi Dezső: „A magyar fiu”, *Élet*, II. évf. 52. sz., 1910. dec. 25., 821–822. [Műfaj: novella; első sor/mondat: „Panamakalap volt a fején. Úgy ment neki a hegynek.”; kötetben: Páva1, 10–14, Páva2, 10–14, VM, 57–64.]

1911.

380. Vampa. [=Kosztolányi Dezső]: „Vasárnapi levél. Ólomöntés”, *Élet*, III. évf. 1. sz., 1911. jan. 1., 1–2. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „December hó harmincegyedikén apró kis bögrékben folyékony ólom sutorog.”; lásd FJ2/139: „Ólomöntés” is; kötetben: Tinta, 166–168: „Álom és ólom”.]

381. Vampa. [=Kosztolányi Dezső]: „Vasárnapi levél. Pillanatkép egy érzésről”, *Élet*, III. évf. 2. sz., 1911. jan. 8., 29. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „Valahol reng a föld. Még nem tudom, hogy hol.”]

382. Vampa. [=Kosztolányi Dezső]: „Vasárnapi levél. Sárga kultúra”, *Élet*, III. évf. 3. sz., 1911. jan. 15., 57–58. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „A japánok mostan egy csendes honfoglalást indítottak meg Európában.”; annotáció: az Iparművészeti Múzeum kiállítása, illetve Michel Revon, japán irodalmat bemutató, francia nyelvű antológiájának megjelenése apropóján. Válaszcikk: Halandó.: „Vasárnapi levél. Japán dolgok. Levél Vampának a japán boltból”, *Élet*, III. évf. 4. sz., 1911. jan. 22., 85–87.; kötetben: Tinta, 192–194: „Sárga kultúra”.]

1912.

383. Kosztolányi Dezső: „Hajnali kaland”, *Élet*, IV. évf. 14. sz., 1912. ápr. 7., 425–427. [Műfaj: novella; első sor/mondat: „Egy kis állomáson – a fürdőtelep mellett – pont egy óra huszonhárom percig kellett várakoznom a legközelebbi gyorsvonatra.”; lásd FJ1/219: „Csak egy kis, fehér kutya” is; kötetben: BL, 43–48: „Csak egy kis, fehér kutya”.]

384. Kosztolányi Dezső: „Egy új poéta panasza a régi-régi holdhoz”, *Élet*, IV. évf. 15. sz., 1912.

ápr. 14., 489. [Műfaj: vers; első sor/mondat: „Hogy a hús márványerkélyre léptem,”; kötetben: LLE, 15–16: „Egy új poéta panasza a régi holdhoz”, Mák1, 30–31: „Egy új poéta panasza a régi holdhoz”, Mák2, 32–33: „Egy új poéta panasza a régi holdhoz”.]

385. Kosztolányi Dezső: „Titánok hajója”, *Élet*, IV. évf. 17. sz., 1912. ápr. 28., 529. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „Hogyha inspiráció kellene a tollamnak, semmiesetre se mennék egy óceánjáró szalonjába, egy lukszus-fülke íróasztalához.”; annotáció: a Titanic katasztrófájáról.]

386. Kosztolányi Dezső: „Leányok”, *Élet*, IV. évf. 24. sz., 1912. jún. 16., 754–757. [Műfaj: novella; első sor/mondat: „Gyula az ablakmélyedésben ült és kötött. A szoba, ahová beléptem, félhomályos volt.”; kötetben: Bű, 170–178, VM, 46–56.]

387. Vates. [=Kosztolányi Dezső]: „Magyar szimfónia”, *Élet*, IV. évf. 33. sz., 1912. aug. 18., 1031. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „Kinek van ereje a magyar ünnepen ódon motívumokból új szimfóniát kavarni?”]

388. Kosztolányi Dezső: „A bujdosó”, *Élet*, IV. évf. 35. sz., 1912. szept. 1., 1100–1105. [Műfaj: elbeszélés; első sor/mondat: „Hogyha elmegyek hazulról, mindig kissé lehorgasztom a fejemet.”; kötetben: Páva1, 15–22, Páva2, 15–22.]

389. Vates. [=Kosztolányi Dezső]: „Maurice Maeterlinck”, *Élet*, IV. évf. 36. sz., 1912. szept. 8., 1127. [Műfaj: vezércikk/portré; első sor/mondat: „Ez a dátum olyan kicsiny és jelentéktelen ahhoz a távolsághoz képest, amelyen a szeme pihen és ahhoz a perspektívához, amelyet minden írásával átölel.”; annotáció: Maurice Maeterlinck ötvenedik születésnapja alkalmából.]

390. Vates. [=Kosztolányi Dezső]: „Ünnepek ünnepe”, *Élet*, IV. évf. 37. sz., 1912. szept. 15., 1159. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „Bécsen, a boldog és fényes császárvároson aranyhullámokkal hőmpolyög végig a katholocizmus ünnepe, az ünnepek ünnepe.”]

391. Vates. [=Kosztolányi Dezső]: „Ívlámpa és mécs”, *Élet*, IV. évf. 40. sz., 1912. okt. 6., 1255. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „Valaki künn a tükörablakok előtt megkérdezte, mennyiért mennék be ebbe a kávéházba.”]

392. K[osztolányi]. D[ezső].: „Babits Mihály”, *Élet*, IV. évf. 41. sz., 1912. okt. 13., 1287. [Műfaj: vezércikk/portré; első sor/mondat: „Annyit írtak már róla, hogy ezúttal csak a keret marad számomra, az életének és a művészetének a kerete.”; annotáció: Dante *Isteni színjátékából* a *Pokol* magyar nyelvű megjelenése apropóján.]

393. K[osztolányi]. D[ezső].: „Halottak”, *Élet*, IV. évf. 44. sz., 1912. nov. 3., 1383. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „Hallottak [!] fekszenek a sírokban. A földön is, amerre a szem ellát, halottak fekszenek.”]

394. Kosztolányi Dezső: „Séta a városon kívül, vidéken”, *Élet*, IV. évf. 45. sz., 1912. nov. 10., 1417. [Műfaj: vers; első sor/mondat: „Egy-két lépés s elfogy az aszfalt”; lásd FJ1/439: „Séta a városon kívül vidéken” is; kötetben: LLE, 11–12, Mák1, 18–19, Mák2, 20–21, ÖGyK, 160: „Séta a városon kívül, vidéken”.]

395. Kosztolányi Dezső: „A fehér ezredes. Elbeszélés”, *Élet*, IV. évf. 46. sz., 1912. nov. 17., 1450–1452. [Műfaj: elbeszélés; első sor/mondat: „Egy magyar vidéki városkában lakott Hurt ezredes. A keresztnévét senki se tudta.”]

396. K[osztolányi]. D[ezső].: „Háborús strófák”, *Élet*, IV. évf. 49. sz., 1912. dec. 8., 1543. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „Régi rege szerint galamb hozza az olajágot. Ma már ez a rege is elavult.”]

397. Kosztolányi Dezső: „Csendes, ünnepi óda az élethez”, *Élet*, IV. évf. 51. sz., 1912. dec. 22., 1618. [Műfaj: vers; első sor/mondat: „Nagy vagy, te föld, te víz, te tűz az égen,”; lásd FJ2/3689 is; kötetben: LLE, 40–41, Mák1, 59–60, Mák2, 62–63.]

398. K[osztolányi]. D[ezső].: „A jó pásztor”, *Élet*, IV. évf. 52. sz., 1912. dec. 29., 1655. [Műfaj: vezércikk/portré; első sor/mondat: „Hajszálvékony vonalakkal, folyékony tintával lehetne csak megrajzolni *Vaszary* Kolos profilját egy rajzolóknak, aki igazán művész.”]

399. [Szerző nélkül]: „Az aranyvonat”, *Élet*, IV. évf. 52. sz., 1912. dec. 29., 1681. [Műfaj: vers; első sor/mondat: „Figyeljetek: ez nem mese,”; kötetben: Tinta, 54–55: „Aranyvonat”.]

1913.

400. K[osztolányi]. D[ezső].: „Lapp atyafiak”, *Élet*, V. évf. 3. sz., 1913. jan. 19., 67. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „Alapjában furcsa dolog, hogy az ember az atyafiságát az állatkertbe megy meglátogatni.”; kötetben: Tinta, 131–133.]

401. [Szerző nélkül]: „Havas versek”, *Élet*, V. évf. 3. sz., 1913. jan. 19., 92. [Rovat: Mozgó képek; műfaj: vers; első sor/mondat: „...Láttad, ki járkált itt az éjjel?”; kötetben: Tinta, 146–147: „Naplójegyzet egy havas reggelen”.]

402. Vates. [=Kosztolányi Dezső]: „Futurismo”, *Élet*, V. évf. 4. sz., 1913. jan. 26., 99. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „Önök nevetnek a futuristákon?”]

403. Kosztolányi Dezső: „A gipsz-angyal. Elbeszélés”, *Élet*, V. évf. 4. sz., 1913. jan. 26., 104–107. [Műfaj: elbeszélés; első sor/mondat: „Varjú Péter, a tanyai tanító karácsonykor ajándékot vitt a rokonainak.”; lásd FJ1/361: „A gipsz-angyal” + FJ2/2774: „A gipsz-angyal” is; kötetben: Bű, 60–70.]

404. Kosztolányi Dezső: „A jóság költője. Franz Werfel portréja”, *Élet*, V. évf. 6. sz., 1913. febr. 9., 164–165. [Műfaj: portré; első sor/mondat: „Egy igazi költő szava úgy felver bennünket, mint a tűzilárma.”]

405. Vates. [=Kosztolányi Dezső]: „Tragikus banditák”, *Élet*, V. évf. 7. sz., 1913. febr. 16., 195. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „Azok a gyilkos urak, rablók, orgazdák és pénzhamisítók, akik most a párisi esküdtszék előtt állnak, szellemesek.”]

406. K[osztolányi]. D[ezső].: „A pesti gyilkos”, *Élet*, V. évf. 9. sz., 1913. márc. 2., 259. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „Gyilkosok szerepelnek a porondon és az újságok hasábjain.”]

407. Vates. [=Kosztolányi Dezső]: „Történelem-várók”, *Élet*, V. évf. 10. sz., 1913. márc. 9., 291. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „Amikor ezeket a sorokat rójuk, nem tudjuk, hogy a következő órában, a következő percben mi fog történni.”]

408. Kosztolányi Dezső: „Csodagyermek”, *Élet*, V. évf. 12. sz., 1913. márc. 23., 361–364. [Műfaj: novella; első sor/mondat: „Egy rengeteg, kék Mercedes kanyarodott a hotel elé. Benne négy ember

volt.”]

409. K[osztolányi]. D[ezső].: „Rózsavíz”, *Élet*, V. évf. 13. sz., 1913. márc. 30., 403. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „Ki látott az idén rózsavizet? Alig hiszem, hogy a fővárosi gyógyszerészek elfáradtak volna husvét hétfőjén.”; kötetben: Tinta, 157–159: „Rózsavíz”.]

410. K[osztolányi]. D[ezső].: „Hamidie”, *Élet*, V. évf. 14. sz., 1913. ápr. 6., 435. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „Hamidie, kísértetek hajója, tengerek bűvésze, te mozgó csodapalotája a bizonytalan vizeknek, hová tűntél?”]

411. K[osztolányi]. D[ezső].: „Der, die, das”, *Élet*, V. évf. 17. sz., 1913. ápr. 27., 531. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „Néha furcsa és fájó nézni a budapesti publikumot, amint a bécsiaknek tapsol.”]

412. K[osztolányi]. D[ezső].: „Nikita”, *Élet*, V. évf. 19. sz., 1913. máj. 11., 595. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „Operettkirály? O dehogy. Az operettkirálynak lötyögős a lába, degenerált és paralitikus, a fején ferdére taposott korona van, amelyet még az ágyába is magával visz.”]

413. Kosztolányi Dezső: „Sötét, nehéz tavaszi ég”, *Élet*, V. évf. 20. sz., 1913. máj. 18., 631. [Műfaj: vers; első sor/mondat: „Sötét, nehéz, tavaszi ég, / Viharba járó, tintakék,”; lásd FJ1/326 is; kötetben: LLE, 8–9, Mák1, 25–26, Mák2, 27–28: „Sötét, nehéz, tavaszi ég”.]

414. K[osztolányi]. D[ezső].: „Koldusok”, *Élet*, V. évf. 22. sz., 1913. jún. 1., 691. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „Mit művel a modern koldus, hogyha nincs elég alamizsnája?”]

415. Vates. [=Kosztolányi Dezső]: „Monológ. Részletek egy el nem küldött levélből”, *Élet*, V. évf. 24. sz., 1913. jún. 15., 755. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „...Félszeg gesztussal veszem kezembe a tollat, hogy feleljek önnek, akivel tíz évvel ezelőtt chiantit ittam a római osztériákban s azután párisi kávéházakban rajzolgattuk a világ térképét és külpolitikai rébuszokkal gyötörtük egymást, ön a francia és én a magyar.”]

416. Kosztolányi Dezső: „Alvó lovag. Elbeszélés”, *Élet*, V. évf. 24. sz., 1913. jún. 15., 760–765. [Műfaj: elbeszélés; első sor/mondat: „Máriusz arca sárga volt, mint a citrom.”; lásd FJ1/449: „Az alvó” is; kötetben: Káin1, 37–47: „Az alvó”, Káin2, 34–43: „Az alvó”.]

417. Kosztolányi Dezső: „Az egyszerű költő. Francis Jammes”, *Élet*, V. évf. 30. sz., 1913. júl. 27., 948–949. [Műfaj: portré; első sor/mondat: „Egy héttel ezelőtt azon a vidékeken ment velem a gyorsvonat, ahol ez a csendes, és mély idill-költő lakik, a hegyek alján, az áldott kalászok és mámoros szőlőfürtök hazájában, a francia vidéken.”; annotáció: „Páris” keltezéssel.]

418. Kosztolányi Dezső: „A sziget. Isola San Lazzaro”, *Élet*, V. évf. 35. sz., 1913. aug. 31., 1122–1125. [Műfaj: útirajz; első sor/mondat: „A sziget gazdag, harmonikus és boldog. A boldogságát nem azzal a kinccsel kell mérni, amely előnti a gyepeit és az ódon márványát.”]

419. K[osztolányi]. D[ezső].: „Madár a ház fölött”, *Élet*, V. évf. 36. sz., 1913. szept. 7., 1139. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „Én sokszor néztem a madarat, amelynek a lelke benzinből van, a szárnya vászonból, a csontja acélból – itthon is, külföldön is, – de soha olyan impressziót nem tesz rám, mint multkor, egy váratlan pillanatban, mikor elhívtak az íróasztalomtól és töltőtollal a kezemben kiszaladtam a gangra.”; kötetben: Tinta, 162.]

420. Vates. [=Kosztolányi Dezső]: „Dr. Félix Tátrai”, *Élet*, V. évf. 40. sz., 1913. okt. 5., 1267. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „A füzet fedőlapja epezöld. Az író pedig fekete álarcot visel, nehogy az arcába, vagy a szemébe tekintsenek.”; annotáció: Prohászka Ottokár védelmében, Félix Tátrai könyve ellen.]

421. Kosztolányi Dezső: „Komédia. Jelenet”, *Élet*, V. évf. 43. sz., 1913. okt. 26., 1368–1371. [Műfaj: színpadi jelenet; első sor/mondat: „(Körúti kávéház. Egy Auer-láng virraszt a sarokasztal fölött, ahol az Agglegény és a Férj ül.”; lásd FJ1/349: „Kóczbábok. Kis jelenet” is; kötetben: BE, 137–142: „Hajnali párbeszéd”, Bű, 148–157: „Komédia”.]

422. K[osztolányi]. D[ezső].: „Az ázsiai bölcső”, *Élet*, V. évf. 48. sz., 1913. nov. 30., 1523. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „A svéd akadémia az idén a legnagyobb irodalmi díjat egy indus költőnek ítélte oda.”; annotáció: Rabindranath Tagoréról.]

423. Kosztolányi Dezső: „Kártya. Elbeszélés”, *Élet*, V. évf. 48. sz., 1913. nov. 30., 1528–1531. [Műfaj: elbeszélés; első sor/mondat: „Aalberg Cézár szeptemberben szabadult ki a börtönből.”; lásd FJ1/350: „Kártya” is; kötetben: BE, 143–148: „A hamiskártyás”, Bű, 71–79: „Kártya”.]

424. Kosztolányi Dezső: „Különös éji út az erdön. Új vers a »Szegény kisgyermek panaszai«-ból”, *Élet*, V. évf. 49. sz., 1913. dec. 7., 1558. [Műfaj: vers; első sor/mondat: „...Egyszer pedig magamba mentem.”; kötetben: ÖGyK, 71: „Egyszer pedig magamba mentem”, SzKP4, 56: „Egyszer pedig magamba mentem”, SzKP5, 65: „Egyszer pedig magamba mentem”, SzKP6, 60–61: „Egyszer pedig magamba mentem”.]

425. K[osztolányi]. D[ezső].: „Két kis barna üveg”, *Élet*, V. évf. 50. sz., 1913. dec. 14., 1587. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „Egy berlini orvos kivett szerény utazótáskájából két kis barna üveget és odatette egy budapesti kórház asztalára.”; annotáció: Freidmann professzor találmányáról a tuberkolózis ellen.]

426. K[osztolányi]. D[ezső].: „Csengetyű”, *Élet*, V. évf. 51. sz., 1913. dec. 21., 1619. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „Gyermekkorunkban egy játékot játszottunk s onnan emlékszem erre a szóra: *cinglingling*.”; annotáció: a Karácsonyról; kötetben: Tinta, 154–155.]

427. Kosztolányi Dezső: „Amália”, *Élet*, V. évf. 51. sz., 1913. dec. 21., 1649–1651. [Műfaj: elbeszélés; első sor/mondat: „I. – Anyám, ki ez? Mind a ketten a hideg szobában állottunk, az arcképes polc előtt.”; kötetben: Bű, 80–91.]

1914.

428. Vates. [=Kosztolányi Dezső]: „Az orvos és a tál lencse”, *Élet*, VI. évf. 2. sz., 1914. jan. 11., 35. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „A nyárspolgár most patakzó szájjal szidja az orvosokat.”]

429. Kosztolányi Dezső: „Csatakos virradat”, *Élet*, VI. évf. 2. sz., 1914. jan. 11., 38. [Műfaj: vers; első sor/mondat: „Reggelre minden ferde lesz / És széttörik ezer darabbá.”; kötetben: Mák1, 44–45, Mák2, 47–48, ÖGyK, 161–162.]

430. K[osztolányi]. D[ezső].: „A katakomba dala”, *Élet*, VI. évf. 6. sz., 1914. febr. 8., 163. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „Nem tartják jellemzőnek, hogy a becsület már bujdosni kénytelen és a kaszinókban találja meg az otthonát?”]

431. Kosztolányi Dezső: „Borotva. Elbeszélés”, *Élet*, VI. évf. 9. sz., 1914. márc. 1., 274–276.

[Műfaj: elbeszélés; első sor/mondat: „Krakauer H. Henrik állásnélküli pincér reggel korán kádjegyet váltott a népfürdőben.”; lásd FJ1/324: „Szappan” és 1135: „Az öngyilkos” is; kötetben: Bű, 257–266: „Borotva”, Páva1, 95–101: „Borotva”, Páva2, 95–101: „Borotva”.]

432. Kosztolányi Dezső: „A! – Aszó”, *Élet*, VI. évf. 12. sz., 1914. márc. 22., 356–357. [Műfaj: esszé; első sor/mondat: „Ez a két lexikon-ízű határszó, amelyet a cikkem fölé írok, a *Magyar Tudományos Akadémia* által kiadott, most megjelent etimológiai szótár füzetén olvasható.”; annotáció: Gombocz Zoltán és Melich János szótáráról.]

433. Kosztolányi Dezső: „Velence”, *Élet*, VI. évf. 13. sz., 1914. márc. 29., 387. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „Miért hatott reánk oly rendkívülien – a mértékén felül is lúdbőröztetően és rőkönnyítően – a velencei halál?”; annotáció: egy velencei villamosszerencsétlenség apropóján.]

MÚFORDÍTÁSOK

1909.

434. Verhaeren, Émile: „A kolostor”, [ford. Kosztolányi Dezső], *Élet*, I. évf. 1. sz., 1909. jan. 3., 12. [Műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: „Mult fájdalom sötétedik szelíden”; kötetben: MK1, 85, MK2/3. köt., 99.]

435. Verhaeren, Émile: „A fellegek miséje”, [ford. Kosztolányi Dezső], *Élet*, I. évf. 4. sz., 1909. jan. 24., 131. [Műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: „A tél egén sok kósza felleg.”; annotáció: „Emile Verhaeren verseiből” összefoglaló cím alatt; kötetben: MK1, 84, MK2/3. köt., 98–99.]

436. Verhaeren, Émile: „A hó”, [ford. Kosztolányi Dezső], *Élet*, I. évf. 4. sz., 1909. jan. 24., 131. [Műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: „Hullong a hó, hull szakadatlan”; annotáció: „Emile Verhaeren verseiből” összefoglaló cím alatt; kötetben: MK1, 82–83, MK2/3. köt., 97–98.]

437. Verlaine, Paul: „A »Sagesse«-ből”, [ford. Kosztolányi Dezső], *Élet*, I. évf. 9. sz., 1909. febr. 28., 284. [Műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: „1. – Uram, félek. Lelkem habozva rendül.”; lásd FJ2/3696: „»És szólt az Úr...«” is; kötetben: MK1, 140–142: „Jóság”, MK2/1. köt., 123–125: „Jóság”.]

438. Jammes, Francis: „A mosoly”, *Élet*, I. évf. 12. sz., 1909. márc. 21., 376. [Műfaj: műfordítás – prózai költemény; első sor/mondat: „A te mosolyod: milyen gyönyörű a te mosolyod.”; annotáció: „Francis Jammes strófáiból. Egy kis leánynak” összefoglaló cím alatt.]

439. Jammes, Francis: „A könnyek”, *Élet*, I. évf. 12. sz., 1909. márc. 21., 376. [Műfaj: műfordítás – prózai költemény; első sor/mondat: „De jaj a könnyek!”; annotáció: „Francis Jammes strófáiból. Egy kis leánynak” összefoglaló cím alatt.]

440. Jammes, Francis: „A temetőben”, *Élet*, I. évf. 12. sz., 1909. márc. 21., 376. [Műfaj: műfordítás – prózai költemény; első sor/mondat: „Csak a keresztelőjére vitték a városba, máskülönben a kertben szokott sétálni, abban a vén sötét kertben, mely mintha mindig holdfényben imbolyogna és holt költők árnyait vendégné lombos alagútaiban.”; annotáció: „Francis Jammes strófáiból. Egy kis leánynak” összefoglaló cím alatt.]

441. Jammes, Francis: „Bernadette alszik a viharban”, *Élet*, I. évf. 12. sz., 1909. márc. 21., 376. [Műfaj: műfordítás – prózai költemény; első sor/mondat: „Ezen az éjszakán a vihar szakadatlanul sírdogált, egyik szélroham a másik után jött, mint a tenger hullámai.”; annotáció: „Francis Jammes strófáiból. Egy kis leánynak” összefoglaló cím alatt.]

442. Jammes, Francis: „Beszélő tárgyak”, *Élet*, I. évf. 12. sz., 1909. márc. 21., 376. [Műfaj: műfordítás – prózai költemény; első sor/mondat: „A kötőtűk csörgése, a könyvlapok suhogása, az óra ketyegése s a toll-sercegés daloltak és dalolnak nekem őszutói estéken.”; annotáció: „Francis Jammes strófáiból. Egy kis leánynak” összefoglaló cím alatt.]

443. Verhaeren, Émile: „Keresztény halál”, [ford. Kosztolányi Dezső], *Élet*, I. évf. 16. sz., 1909. ápr. 18., 510. [Műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: „Keresztényi halál, légy százszor áldva!”; kötetben: MK1, 80–81, MK2/3. köt., 96.]

444. Ferdinand Gregh [=Gregh, Fernand]: „A víz csendje”, [ford. Kosztolányi Dezső], *Élet*, I. évf.

19. sz., 1909. máj. 9., 617. [Műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: „A nagy szökőkút, amely szüntelen”; lásd FJ1/3456: „A víz csendje” is; kötetben: MK1, 168, MK2/1. köt., 207.]

445. Jacques Madelaine [=Madeleine, Jacques]: „Ott lenn”, [ford. Kosztolányi Dezső], *Élet*, I. évf. 24. sz., 1909. jún. 13., 774. [Műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: „Ott lenn a tengeren”; annotáció: „Uj francia költők” összefoglaló cím alatt; kötetben: MK1, 254: „Ott fenn”, MK2/1. köt., 153–154.]

446. Margueritte, Victor: „Szieszta”, [ford. Kosztolányi Dezső], *Élet*, I. évf. 24. sz., 1909. jún. 13., 774. [Műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: „Künn a sárga nyári nap remeg,”; annotáció: „Uj francia költők” összefoglaló cím alatt; kötetben: MK1, 256, MK2/1. köt., 189–190.]

447. Maclair, Camille: „Az eső”, [ford. Kosztolányi Dezső], *Élet*, I. évf. 27. sz., 1909. júl. 4., 16. [Műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: „A lomb elernyed”; kötetben: MK1, 159–160: „Esik az eső”, MK2/1. köt., 200–201: „Esik az eső”.]

448. Przesmycki, Zenon: „Fellegek”, [ford. Kosztolányi Dezső], *Élet*, I. évf. 36. sz., 1909. szept. 5., 310. [Műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: „Ó fellegek s ti csendes, esti árnyak!”; annotáció: „Új lengyel költők” összefoglaló cím alatt; kötetben: MK1, 274, MK2/3. köt., 199.]

449. Tetmajer[-Przerwa], Kazimierz: „Szivem”, [ford. Kosztolányi Dezső], *Élet*, I. évf. 36. sz., 1909. szept. 5., 310. [Műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: „Szivem, szívem, te szomorú, szegény,”; annotáció: „Új lengyel költők” összefoglaló cím alatt; kötetben: MK1, 272: „Szivem”, MK2/3. köt., 200: „Szívem”.]

450. Rilke, Rainer Maria: „Örökkévaló, megmutatkozá”, ford. Kosztolányi Dezső, *Élet*, I. évf. 44. sz., 1909. okt. 31., 581. [Műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: „Örökkévaló, megmutatkozá,”; annotáció: „Három vers a »Breviarium«-ból” összefoglaló cím alatt; kötetben: MK2/2. köt., 122–123: „Az »Imakönyv«-ből. Az emberi életről, a zarándokútról, a szegénységről és halálról. [Örökkévaló, megmutatkozá]”.]

451. Rilke, Rainer Maria: „Uram, a nagyváros oly rémítő”, ford. Kosztolányi Dezső, *Élet*, I. évf. 44. sz., 1909. okt. 31., 581. [Műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: „Uram, a nagyváros oly rémítő,”; annotáció: „Három vers a »Breviarium«-ból” összefoglaló cím alatt; kötetben: MK1, 324–325: „Brevárium. Könyv az emberi életről, a zarándokútról, a szegénységről és a halálról. [Uram, a nagyváros oly rémítő]”, MK2/2. köt., 126–127: „Az »Imakönyv«-ből. Az emberi életről, a zarándokútról, a szegénységről és halálról. [Uram, a nagyváros oly rémítő]”.]

452. Rilke, Rainer Maria: „Én nem hiszem, hogy a kicsi halál”, ford. Kosztolányi Dezső, *Élet*, I. évf. 44. sz., 1909. okt. 31., 581. [Műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: „Én nem hiszem, hogy a kicsi halál,”; annotáció: „Három vers a »Breviarium«-ból” összefoglaló cím alatt; kötetben: MK1, 325–326: „Brevárium. Könyv az emberi életről, a zarándokútról, a szegénységről és a halálról. [Én nem hiszem, hogy a kicsi halál]”, MK2/2. köt., 121–122: „Az »Imakönyv«-ből. Az emberi életről, a zarándokútról, a szegénységről és halálról. [Én nem hiszem, hogy a kicsi halál]”.]

453. Douglas, Alfred: „A szfinksz”, ford. Kosztolányi Dezső, *Élet*, I. évf. 50. sz., 1909. dec. 12., 781. [Műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: „A Nilust nézem; égő vérbe dül”; kötetben: MK1, 49, MK2/3. köt., 82–83.]

1910.

- 454.** Rimbaud, Arthur: „A völgyben egy katona alszik”, *Élet*, II. évf. 3. sz., 1910. jan. 16., 80. [Műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: „Egy zöld liget, ahol dalol, dalol a csermely,”; kötetben: MK1, 115, MK2/1. köt., 139–140.]
- 455.** Maeterlinck, Maurice: „Ima”, ford. Kosztolányi Dezső, *Élet*, II. évf. 10. sz., 1910. márc. 6., 315. [Műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: „A lelkem reszket csendesen”; annotáció: „Két vers” összefoglaló cím alatt; lásd FJ1/3460 is; kötetben: MK1, 65, MK2/3. köt., 122–123.]
- 456.** Maeterlinck, Maurice: „Megöltek három kisleánykát...”, ford. Kosztolányi Dezső, *Élet*, II. évf. 10. sz., 1910. márc. 6., 315. [Műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: „Megöltek három kisleánykát”; annotáció: „Két vers” összefoglaló cím alatt; kötetben: MK1, 66: „Megöltek három kisleánykát”, MK2/3. köt., 123–124: „Megöltek három kisleánykát”.]
- 457.** Dehmel, Richard: „Magány”, ford. Kosztolányi Dezső, *Élet*, II. évf. 13. sz., 1910. márc. 27., 418. [Műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: „Igy, csendbe menjünk a ködös mezőn,”; kötetben: MK1, 301–302, MK2/2. köt., 96–98.]
- 458.** Baudelaire, Charles: „Halál, vén kapitány”, ford. Vampa. [=Kosztolányi Dezső], *Élet*, II. évf. 13. sz., 1910. márc. 27., 434. [Rovat: Az Élet; műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: „Halál, vén kapitány! vigy útlan útjainkra!”; annotáció: Kosztolányi Dezső *Vampa levele. Válasz egy globetrotternek* című cikkének részeként közölve; lásd FJ2/2501 is; kötetben: MK1, 131, MK2/1. köt., 83: „Halál, vén kapitány... Az »Utazás«-ból”.]
- 459.** Dehmel, Richard: „Esőben”, *Élet*, II. évf. 16. sz., 1910. ápr. 17., 517. [Műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: „Az én időm a dús kemény vihar,”; kötetben: MK1, 304, MK2/2. köt., 100–101.]
- 460.** von Liliencron, Detlev: „Acheron”, [ford. Kosztolányi Dezső], *Élet*, II. évf. 17. sz., 1910. ápr. 24., 540. [Műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: „A seregély érett szemet kóstolgat,”; kötetben: MK1, 291: „Sziciliánok. Acheroni borzongás”, MK2/2. köt., 36: „Sziciliánok. Acheroni borzongás”.]
- 461.** Tennyson, Alfred: „Az elhagyott ház”, ford. Kosztolányi Dezső, *Élet*, II. évf. 27. sz., 1910. júl. 3., 12. [Műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: „Elment a Gondolat s az Élet”; kötetben: MK1, 38, MK2/3. köt., 54–55.]
- 462.** De Amicis, Edmondo: „Holland táj”, ford. Kosztolányi Dezső, *Élet*, II. évf. 28. sz., 1910. júl. 10., 42. [Műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: „A végtelenbe nyuló messze sík”; lásd FJ1/1820: „Hollandia I.” és 2372: „A holland táj” + FJ2/3183: „A holland táj” is; kötetben: MK1, 422, MK2/3. köt., 127–128.]
- 463.** Gregh, Fernand: „Csillagzápor”, ford. Kosztolányi Dezső, *Élet*, II. évf. 42. sz., 1910. okt. 16., 484. [Műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: „Azúros éjjel, lanyha, halk öröm”; kötetben: MK1, 169–170, MK2/1. köt., 207–208.]
- 464.** Bataille, Henri: „Esték”, ford. Kosztolányi Dezső, *Élet*, II. évf. 44. sz., 1910. okt. 30., 547. [Műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: „Vannak nagy esték és meghalnak a faluk –”; kötetben: MK1, 174, MK2/1. köt., 203.]

1911.

465. Verhaeren, Émile: „A szelid pap”, ford. Kosztolányi Dezső, *Élet*, III. évf. 1. sz., 1911. jan. 1., 8. [Műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: „Csak béke s jószág a lelkünknek álma,”; kötetben: MK1, 87, MK2/3. köt., 100–101: „A szelid pap”.]

466. Gregh, Fernand: „Egy törpe japán fára”, [ford. Kosztolányi Dezső], *Élet*, III. évf. 4. sz., 1911. jan. 22., 92. [Műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: „Minő nagy itt e vén márványcsőbörbe.”; annotáció: „Kis japán versek” összefoglaló cím alatt, szerkesztői bevezető sorokkal; kötetben: MK1, 171: „Kis japán versek. Egy törpe japán fára”, MK2/1. köt., 209: „Kis japán versek. Egy törpe japán fára”.]

467. Gregh, Fernand: „Délutáni hold”, [ford. Kosztolányi Dezső], *Élet*, III. évf. 4. sz., 1911. jan. 22., 92. [Műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: „A hold a kéklő égre feljő,”; annotáció: „Kis japán versek” összefoglaló cím alatt, szerkesztői bevezető sorokkal; kötetben: MK1, 171: „Kis japán versek. Délutáni hold”, MK2/1. köt., 209: „Kis japán versek. Délutáni hold”.]

468. Gregh, Fernand: „Vörös lámpaernyő”, [ford. Kosztolányi Dezső], *Élet*, III. évf. 4. sz., 1911. jan. 22., 92. [Műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: „A vörös lámpaernyő árnya”; annotáció: „Kis japán versek” összefoglaló cím alatt, szerkesztői bevezető sorokkal; kötetben: MK1, 171: „Kis japán versek. Vörös lámpaernyő”, MK2/1. köt., 209: „Kis japán versek. Vörös lámpaernyő”.]

469. Gregh, Fernand: „Tölgy”, [ford. Kosztolányi Dezső], *Élet*, III. évf. 4. sz., 1911. jan. 22., 92. [Műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: „Ott áll ragyogva dús, nehéz aranyban,”; annotáció: „Kis japán versek” összefoglaló cím alatt, szerkesztői bevezető sorokkal; kötetben: MK1, 172: „Kis japán versek. Tölgy”, MK2/1. köt., 209: „Kis japán versek. Tölgy”.]

470. Gregh, Fernand: „Kutyák”, [ford. Kosztolányi Dezső], *Élet*, III. évf. 4. sz., 1911. jan. 22., 92. [Műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: „Tél. Most a szél a záron agyarog,”; annotáció: „Kis japán versek” összefoglaló cím alatt, szerkesztői bevezető sorokkal; kötetben: MK1, 172: „Kis japán versek. Kutyák”, MK2/1. köt., 210: „Kis japán versek. Kutyák”.]

471. Gregh, Fernand: „S aztán...”, [ford. Kosztolányi Dezső], *Élet*, III. évf. 4. sz., 1911. jan. 22., 92. [Műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: „S aztán, hogy a gond elnyüvi arcunk”; annotáció: „Kis japán versek” összefoglaló cím alatt, szerkesztői bevezető sorokkal; kötetben: MK1, 172: „Kis japán versek. S aztán...”, MK2/1. köt., 210: „Kis japán versek. S aztán...”]

1912.

472. Rilke, Rainer Maria: „A spanyol táncosnő”, ford. Kosztolányi Dezső, *Élet*, IV. évf. 26. sz., 1912. jún. 30., 830. [Műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: „Akárcsak a most gyújtott kénes gyújtó”; annotáció: „Két vers” összefoglaló cím alatt; kötetben: MK2/2. köt., 153–154: „Spanyol táncosnő”.]

473. Rilke, Rainer Maria: „A szomszéd”, ford. Kosztolányi Dezső, *Élet*, IV. évf. 26. sz., 1912. jún. 30., 830. [Műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: „Miért követsz, idegen hegedű?”; annotáció: „Két vers” összefoglaló cím alatt; kötetben: MK1, 330, MK2/2. köt., 134–135.]

474. Jammes, Francis: „Oly szörnyű volt...”, ford. Kosztolányi Dezső, *Élet*, IV. évf. 40. sz., 1912. okt. 6., 1261. [Műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: „Oly szörnyű volt, én láttam a kis borjat”; kötetben: MK1, 111, MK2/1. köt., 175–176.]

475. Jensen, Johannes Vilhelm: „A parasztköltő. Elbeszélés”, ford. Kosztolányi Dezső, *Élet*, IV. évf. 52. sz., 1912. dec. 29., 1673–1677. [Műfaj: műfordítás – elbeszélés; első sor/mondat: „Egy szeptemberi estén a boltos háza előtt elmenő emberek láthatták, hogy az egyik kertre nyíló ablakból hosszú puskacső nyúlik óvatosan kifelé.”]

1913.

476. Meyer, Conrad Ferdinand: „Új évi harangzúgás”, [ford. Kosztolányi Dezső], *Élet*, V. évf. 1. sz., 1913. jan. 5., 28. [Rovat: Mozgó képek; műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: „A morajlás a levegőn átszáll,”; kötetben: MK1, 281: „Újévi harangzúgás”, MK2/2. köt., 29: „Újévi harangzúgás”.]

477. Palazzeschi, Aldo: „A beteg forrás. Futurista költemény”, [ford. Kosztolányi Dezső], *Élet*, V. évf. 4. sz., 1913. jan. 26., 124. [Rovat: Mozgó képek; műfaj: műfordítás – vers; jegyzetben: „Ez a költemény a futuristák legújabb anthológiájából (*I poeti futuristi*. Edizioni Futuriste di »Poesia« Milano) való. A vers, amelyet bemutatunk, exotikus tárgyánál és különcködő formáinál fogva leginkább jellemző a futuristák költészetére.”; első sor/mondat: „Kli, kli, kli, / klö, klö, klö,”; kötetben: MK1, 433–436: „A beteg forrás”, MK2/3. köt., 164–167: „A beteg forrás”.]

478. Meyer, Conrad Ferdinand: „A római kút”, ford. Kosztolányi Dezső, *Élet*, V. évf. 5. sz., 1913. febr. 2., 152. [Műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: „Felszökken a víz s átfolyik,”; kötetben: MK1, 280, MK2/2. köt., 27.]

479. Werfel, Franz: „Ó jó ember!”, [ford. Kosztolányi Dezső], *Élet*, V. évf. 6. sz., 1913. febr. 9., 165. [Műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: „Hogy hódoljak te néked?,”; lásd FJ1/3479: „A jó ember” is; kötetben: MK1, 366–367, MK2/2. köt., 185–186.]

480. Meyer, Conrad Ferdinand: „Neszek éjjel”, ford. Kosztolányi Dezső, *Élet*, V. évf. 25. sz., 1913. jún. 22., 792. [Műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: „Múzsza szólj a bús zenebonáról,”; kötetben: MK1, 282: „Éji hangok”, MK2/2. köt., 27: „Éji hangok”.]

481. Jammes, Francis: „A fiatal lány...”, *Élet*, V. évf. 30. sz., 1913. júl. 27., 958. [Műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: „A fiatal lány oly fehér,”; annotáció: „Francis Jammes versei” összefoglaló cím alatt; kötetben: MK1, 109–110, MK2/1. köt., 174–175.]

482. Jammes, Francis: „Lourdes”, *Élet*, V. évf. 30. sz., 1913. júl. 27., 958. [Műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: „A vasúton Lourdes-ba utaztam én,”; annotáció: „Francis Jammes versei” összefoglaló cím alatt; kötetben: MK1, 107–108, MK2/1. köt., 172–174.]

483. von Liliencron, Detlev: „Nyári éj”, [ford. Kosztolányi Dezső], *Élet*, V. évf. 32. sz., 1913. aug. 10., 1016. [Műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: „Távol hegyekre vágta le a mennyköt,”; kötetben: MK1, 291: „Sziciliánok. Nyári éj”, MK2/2. köt., 35–36: „Sziciliánok. Nyári éj”.]

484. Samain, Albert: „Csöndes, őszi nap”, ford. Kosztolányi Dezső, *Élet*, V. évf. 40. sz., 1913. okt. 5., 1275. [Műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: „Lassan megyünk, előttünk a komondor,”; kötetben: MK1, 135, MK2/1. köt., 151–152.]

485. Strindberg Ágoston [=Strindberg, Johann August]: „Csöndes idill szombat estén”, ford. Kosztolányi Dezső, *Élet*, V. évf. 42. sz., 1913. okt. 19., 1344. [Műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: „Szél se fúj már: az öböl is hallgat,”; lásd FJ1/3449 és 3478 is; kötetben: MK1, 465, MK2/3. köt., 191–192.]

1914.

486. Heine[, Heinrich]: „A kevlaari búcsú”, ford. Kosztolányi Dezső, *Élet*, VI. évf. 7. sz., 1914. febr. 15., 200. [Műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: „I. Ablaknál volt az anyja, / Az ágyban a beteg:”]

487. Margulies, Hans: „Esti eső”, ford. Kosztolányi Dezső, *Élet*, VI. évf. 14. sz., 1914. ápr. 5., 425. [Műfaj: műfordítás – vers; első sor/mondat: „Hallod az esőt, hogy dobol ma, / Mintha kísértet zaja volna,”.]

KÉTES HITELŰ ÍRÁSOK

1911.

488. [Szerző nélkül]: „Vasárnapi levél. U 3”, *Élet*, III. évf. 5. sz., 1911. jan. 29., 113. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „Kielben baj érte a németek U 3. jelzésű tenger alatt járó hajóját, mikor a víz alatt gyakorlatozott.”]

489. [Szerző nélkül]: „Vasárnapi levél. Fehér és fekete”, *Élet*, III. évf. 6. sz., 1911. febr. 5., 141. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „A minap moziban voltam. A csodálatos vászon, amelyen eddig bohókás figurák kergetőztek vagy állásnélküli színészek típegtek ki tanulságos kis tragédiákat, most nagy események előjelétől fehérlett.”]

490. [Szerző nélkül]: „Vasárnapi levél. Cronje”, *Élet*, III. évf. 7. sz., 1911. febr. 12., 169. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „A »paardebergi oroszlán« lehunyta fáradt szemeit.”]

491. [Szerző nélkül]: „Vasárnapi levél. A pestis”, *Élet*, III. évf. 8. sz., 1911. febr. 19., 197. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „Mandzsuria, amelyet tegnap még három impérium vitatott magáénak, mára egy negyedik hatalmasságnak lett a martaléka.”]

492. [Szerző nélkül]: „Vasárnapi levél. Farsang végén”, *Élet*, III. évf. 9. sz., 1911. febr. 26., 225. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „– Egy percre, kis Pierette, csak addig, amíg a szerelmi sóhaj az epedő szívet beéri, és ön is, Pierrot, álljanak meg egy pillanatra.”]

493. [Szerző nélkül]: „Vasárnapi levél. Apponyi Albert”, *Élet*, III. évf. 10. sz., 1911. márc. 5., 253. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „A szó nobiles és plasztikus értelmében vett valódi férfiú.”]

494. [Szerző nélkül]: „Vasárnapi levél. Március idusán”, *Élet*, III. évf. 11. sz., 1911. márc. 12., 281. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „Ma esernyővel fegyverzem föl magamat s úgy indulok a Haeckenast és Landerer uramék nyomdájára felé.”]

495. [Szerző nélkül]: „Vasárnapi levél. Ajándék”, *Élet*, III. évf. 12. sz., 1911. márc. 19., 309. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „A multkoriban történt. Az ég kéklő mezején szőke báránycák nyája legelészett.”]

496. [Szerző nélkül]: „Vasárnapi levél. Tavaszi temetés”, *Élet*, III. évf. 13. sz., 1911. márc. 26., 337. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „Most, amikor már útban vagyunk a sziklasír felé s a szikrázó napsugár a feltámadás fényéhez kezdi szoktatni rebbenő szemünk:”]

497. [Szerző nélkül]: „Vasárnapi levél. Magyar Gábor”, *Élet*, III. évf. 14. sz., 1911. ápr. 2., 365. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „Leirom ezt a nevet s már ott vagyok a régi rendház tömör boltívei alatt.”]

498. [Szerző nélkül]: „Vasárnapi levél. Tavaszi vásár”, *Élet*, III. évf. 15. sz., 1911. ápr. 9., 393–394. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „A városligeti Iparcsarnok tompa világítású üvegfödele alatt pár nap óta félénk és pironkodó akarások erőtlen zszibongása próbál messzeható zengéssé izmosodni.”]

499. [Szerző nélkül]: „Vasárnapi levél. Husvét reggelén”, *Élet*, III. évf. 16. sz., 1911. ápr. 16., 421. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „Higgy nekem, ez a nap nem olyan, mint a többi.”]

- 500.** [Szerző nélkül]: „Vasárnapi levél. A pezsgő”, *Élet*, III. évf. 17. sz., 1911. ápr. 23., 461. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „Meglássák, Schnellzug I. Töhötöm már a legközelebbi reggelen jelentkezik.”]
- 501.** [Szerző nélkül]: „Vasárnapi levél. Az első fecskék”, *Élet*, III. évf. 18. sz., 1911. ápr. 30., 489. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „Három vidéki atyafiak fel, Budapestre jövének, még pedig egészen szokatlan formák között.”]
- 502.** [Szerző nélkül]: „Vasárnapi levél. Post festum”, *Élet*, III. évf. 19. sz., 1911. máj. 7., 517. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „Itt, ahonnan messze kell utazni, míg az ember az éltető derű kristály poharát szomjas ajkához emelheti, itt, Budapesten csak olyan volt a mostani május elseje, mint a többi.”]
- 503.** [Szerző nélkül]: „Vasárnapi levél. Karácson Imre”, *Élet*, III. évf. 21. sz., 1911. máj. 21., 577. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „Pap volt. Korára fiatal, elméjére élemedett bölcs.”]
- 504.** [Szerző nélkül]: „Vasárnapi levél. Szenzációk”, *Élet*, III. évf. 22. sz., 1911. máj. 28., 609. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „Vasárnap. Az utca néma, redőny-szeme lehunyva.”]
- 505.** [Szerző nélkül]: „Vasárnapi levél. A vidék dicséreti”, *Élet*, III. évf. 23. sz., 1911. jún. 4., 641. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „Régi epekedések betege vagyok máma s bánatos úra a hangulataimnak.”]
- 506.** [Szerző nélkül]: „Vasárnapi levél. Germán invázió”, *Élet*, III. évf. 24. sz., 1911. jún. 11., 673. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „Dóri bácsi, sorsos szomszédom a pesti bérházban, mióta kiheverte a féloldali szélhűdését, amellyel a Gondviselés egy belátásos pillanatban megajándékozta: zord és keserű ember, szegény.”]
- 507.** [Szerző nélkül]: „Vasárnapi levél. Füst”, *Élet*, III. évf. 25. sz., 1911. jún. 18., 705. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „Itt ülök az asztalom előtt, ujjaim közt egy karcú cigarettát s a lepergett órák bú-gondjaira gondolok.”]
- 508.** [Szerző nélkül]: „Vasárnapi levél. Munkácsy Mihály”, *Élet*, III. évf. 26. sz., 1911. jún. 25., 737. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „A millenium idején láttam. Szép fehér feje a kocsis támlájára hanyatlott s szemének kék tavából vágtyündérek néztek a messzeségbe epedőn.”]
- 509.** [Szerző nélkül]: „Vasárnapi levél. A. M. K. E.”, *Élet*, III. évf. 27. sz., 1911. júl. 2., 769. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „Színes szavak sokfélesége illeszkedik a tollam hegyén, ha elgondolom, hogy pár nap múlva sarlóra érik a sárga kalász s aratódalt csattog a magyar madár.”]
- 510.** [Szerző nélkül]: „Vasárnapi levél. Hazánk kis tükre”, *Élet*, III. évf. 28. sz., 1911. júl. 9., 801. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „Jaj, már megint meresztgeti a szemét John Bull, a grand nation illemtani gorombaságokon törli a fejét, a nagycsizmás Itália is próbálgatja a tenorját, amiért a Panther ott horgonyoz valahol a marokkói Adagir mély vize fölött.”]
- 511.** [Szerző nélkül]: „Vasárnapi levél. Csitt!”, *Élet*, III. évf. 29. sz., 1911. júl. 16., 833. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „Régen volt, pár nappal ezelőtt s a földrengés pillanataiban szerzett benyomásaim, akárcsak a hullámgyűrű, mindjobban elmosódnak a tűnő órák emlékvizein.”]

- 512.** [Szerző nélkül]: „Vasárnapi levél. Kánikula”, *Élet*, III. évf. 30. sz., 1911. júl. 23., 865. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „Ebben a juliusvégi forráságban olyan az égbolt, mint egy izzó sisak.”]
- 513.** [Szerző nélkül]: „Vasárnapi levél. Magyar bravur”, *Élet*, III. évf. 31. sz., 1911. júl. 30., 897. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „Este jött, suttymban, de nem váratlanul.”]
- 514.** [Szerző nélkül]: „Vasárnapi levél. Hát arra járt-e eső?”, *Élet*, III. évf. 32. sz., 1911. aug. 6., 929. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „Fák, füvek és virágok halkuló szívével érezek most.”]
- 515.** [Szerző nélkül]: „Vasárnapi levél. Báthory László”, *Élet*, III. évf. 33. sz., 1911. aug. 13., 961. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „Bűvös romantika arannyal átszótt ködéből egy hófehér jellem plasztikus profilja világított vissza felénk e héten és ahogy az emlékezések gyalogösvényén közelebb jött s mélytűzü szemével átvért a szívünkön.”]
- 516.** [Szerző nélkül]: „Vasárnapi levél. A szent király vigiliáján”, *Élet*, III. évf. 34. sz., 1911. aug. 20., 993. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „Mikor Tolsztoj meghalt, egy nagy angol lap illusztrátora megfestette a szellemét.”]
- 517.** [Szerző nélkül]: „Vasárnapi levél. Anyák”, *Élet*, III. évf. 35. sz., 1911. aug. 27., 1025. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „Pár nap még, aztán kip-kop.”]
- 518.** [Szerző nélkül]: „Vasárnapi levél. A halál”, *Élet*, III. évf. 36. sz., 1911. szept. 3., 1057. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „A halál eddig kívül ólalkodott az öntudatomon, vagy szendergett benne s csak olykor, vak éjszakákon hőkölt elém, mikor ecetté vált életem édes bora és kedvem búsra fordultán gyerekes merészséggel hivogattam.”]
- 519.** [Szerző nélkül]: „Vasárnapi levél. Emke”, *Élet*, III. évf. 38. sz., 1911. szept. 17., 1121. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „Emlékszem: ez a szó egy gyufaskatulyáról lobbant az eszmélésembe először és akkor furcsának, komolytalannak tetszett a végén illegő kicsinyítőképző, amelyről csak később, mikor bizonyos kulturszelek megérezten odáig unszolt a kíváncsiságom, tudtam meg, hogy egy négyszavas cím vagy program közkeletű összevonása.”]
- 520.** [Szerző nélkül]: „Vasárnapi levél. A patronázs”, *Élet*, III. évf. 39. sz., 1911. szept. 24., 1153. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „Miniszter és államtitkár, miniszteri tanácsosok és jogtanárok, országgyűlési képviselők, ügyvédek, mágnáshölgyek és férfiak, püspökök és különböző felekezetű papok, azután szépszámú, intelligens közönség összejött és összeült a napokban Kassán, hogy megtartsák a III. országos patronázs-kongresszust.”]
- 521.** [Szerző nélkül]: „Vasárnapi levél. A mór elmehet”, *Élet*, III. évf. 40. sz., 1911. okt. 1., 1185. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „Hogy a háremben szőtt titkok kifogyhatatlan lehetőségei közül minővel fogja még az Izlám meglepni a világot: azt vajon ki tudhassa?”]
- 522.** [Szerző nélkül]: „A touloni hekatombánál”, *Élet*, III. évf. 41. sz., 1911. okt. 8., 1217. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „Tolsztoj meséli a *Háború és Béké*-ben, hogy egyik főhőse (mert ott sok a főhős), Austerlitznél a »három császár csatájában« az orosz zászlóval kezében elesett.”]
- 523.** [Szerző nélkül]: „Vasárnapi levél. Harc a színpadon”, *Élet*, III. évf. 43. sz., 1911. okt. 22., 1281. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „A német irodalomban mindig volt valami tendencia.”]
- 524.** [Szerző nélkül]: „Bali Mihály zavara”, *Élet*, III. évf. 48. sz., 1911. nov. 26., 1441. [Műfaj:

vezércikk; első sor/mondat: „Annyi lett az akasztófárávaló ember egyszeribe, hogy Bali Mihály azt sem tudja, hová váltson jegyet hamarjában.”]

525. [Szerző nélkül]: „Ajándékozás estjén”, *Élet*, III. évf. 50. sz., 1911. dec. 10., 1505. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „Mikulás estjén egyedül ültem szobámban.”]

1912.

526. [Szerző nélkül]: „Az örök Japán”, *Élet*, IV. évf. 12. sz., 1912. márc. 24., 353. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „A világ legfurcsább japánja itt ül szemben velem és ránevet az írásaimra, belévigyorog a lektürjeimbe, az ő lehetetlenül torz kőarcával.”]

527. Cavallero.: „Gyilkos teóriák”, *Élet*, IV. évf. 13. sz., 1912. márc. 31., 385. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „Aki pedig el nem hitte Wilde Oszkárnak, most már elhigye a párisi apacsoknak és a maître Deibler, a hóhér után kiáltó párisi polgároknak.”]

1913.

528. [Szerző nélkül]: „Carneval herceg búcsúztatója”, *Élet*, V. évf. 6. sz., 1913. febr. 9., 189–190. [Rovat: Mozgó képek; műfaj: vers; első sor/mondat: „Ah Carneval blazirt, vén herceg / Pusztulj hamar, az óra perceg.”]

529. [Szerző nélkül]: „Tíz év”, *Élet*, V. évf. 32. sz., 1913. aug. 10., 1011. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „...X. Leo törekeny alakját az élete utolsó évében egy pillanatra láttuk.”]

530. [Szerző nélkül]: „A diadalmas világnézet”, *Élet*, V. évf. 46. sz., 1913. nov. 16., 1459. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „A diadalmas világnézet: az idén láttuk – a katolikus nagygyűlésen – teljes diadalra jutott.”]

1914.

531. [Szerző nélkül]: „Egri csillagok”, *Élet*, IV. évf. 8. sz., 1914. febr. 22., 227. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „Nálunk társasjátékszerűen kezelik a Nobel-díjat. Az akadémia »haragszomrád«-ot játszott az irodalommal.”]

532. [Szerző nélkül]: „Resurrexit!”, *Élet*, IV. évf. 15. sz., 1914. ápr. 12., 451. [Műfaj: vezércikk; első sor/mondat: „Egy német revű fekszik az asztalomon, egy új német revű.”; annotáció: a Húsvétról.]

KÉTES HITELŰ MŰFORDÍTÁSOK

1910.

533. Renard, Jules: „A zsúr vége. Az úr. Az asszony. A szobalány”, [ford. Kosztolányi Dezső], *Élet*, II. évf. 43. sz., 1910. okt. 23., 530–531. [Műfaj: műfordítás – színpadi jelenet; első sor/mondat: „Az asszony. Biztos vagy, hogy mind elmentek?”]